

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200802

UNIVERSAL
LIBRARY

ಭರತೇಶವೈಭವ
ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳು

ಸಂಪಾದಕ
ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಂಡಾರ
ಮುಚ್ಚು
ಶಾಂತಿ ಸೇವಾ ಸದನ, ಸೇಡಬಾಳ

ಸಂಪಾದಕರು :

ಟಿ. ಕೆ. ನಾಟೀಲ,
ಬಿ. ಎ., ಬಿ. ಟಿ.

ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು

ಕ್ರಯ : ೧-೦-೦

ಮುದ್ರಕರು :

ಶ್ರೀ. ಎನ್. ಎಸ್. ಬೆಂಗಳೂರಿ
ವಿಜಯ ಮುದ್ರಾಲಯ
ಧಾರವಾಡ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಶ್ರೀ. ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು
ಶಾಂತಿ ಸೇವಾ ಸದನ
ಸೇಡಬಾಳ.

ಕೃತಜ್ಞತೆ

ಇದು ನಮ್ಮ 'ಶಾಂತಿಸೇವಾಸದನ'ದ ಎಂಟನೆಯ ಪ್ರಕಟನೆಯು. ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನ ಕೆಲಸವೊಂದು ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿ ನಾವು ಮುಂವೆ ಸಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಲೇ ಇಂಥ ತುಟ್ಟಿಯ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಡೇಮಿಂಗಿ ಆಕಾರದ ಸಾವಿರ ಪುಟಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದ 'ಜೈನಧರ್ಮ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವೊಂದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸದನದ ಪ್ರಕಾಶನವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾಡಿನ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸದನದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಜನರು ನೆರವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನೆರವಾಗುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಇತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭರವಸೆಯು ನಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೋಷಕವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಉದಾಹರಣೆಯೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಈ 'ಶೋಭನಸಂಧಿ'ಗಳ ಪ್ರಕಾಶನವು.

ಉಗಾರ ಊರಿನ ಗೌಡರಾದ ಶ್ರೀ. ಪಾಸಗೌಡ ಅಪ್ಪಾಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ರಂತೂ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೌಡರು. ಅವರ ಮನೆಯಿಂದರೆ ಜೈನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೇಂದ್ರವಿದ್ದಂತೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತಿದೇವಿ, ಮನೆಯ ಸೊಸೆಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ಬಂದು ನೆಲಸಿದವಳು; ಮುಂದೆ ಗೌಡರಮನೆ ದೇವತೆ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯಾದಳು. ಈಗ ಹೊಂಬುಜದ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತಿ ದೇವಿಯಂತೆ ನಾಡಿನ ದೇವಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅಂಥ ದೇವಿಯ ಕೃಪಾಭಕ್ತ, ಗೌಡರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ—ಅವಳ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಲೇ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ನಡೆಯದಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಾಡಹಬ್ಬ—ಮಹಾನವಮಿಯ. ನದಿಯೊಳಗಿನ-ದೇವಿಯ ಪೂಜೆ—ವೈಭವದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆಗ ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಜನ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದಲೂ ಈ 'ಗೌಡ' ಮನೆತನದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಸದನದ ಮೊದಲ ಪ್ರಕಾಶನವಾದ 'ಚಿನ್ಮಯ

ಚಿಂತಾಮಣಿ'ಯೂ ಇದೇ ಗೌಡರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತುದು. 'ಶೋಭನ ಸಂಧಿಗಳು' ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿಯೇ. ಇವುಗಳ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಭುಜಗೌಡ ಪಾಸಗೌಡ ಪಾಟೀಲರು ನಮ್ಮನ್ನು ಉಪಕೃತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಭುಜಗೌಡರು ತರುಣ ಸಾತ್ವಿಕ ಗೌಡರು. ತಂದೆಯ ತರುವಾಯ ಊರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಅದರಂತೆ ಮನೆತನದ ಹಿರಿಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕನ್ನಡಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯ ಸಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಇಂಥ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಶ್ರೀಯುತರಿಂದ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕರಾಗಿ ನಿಂತ ಶ್ರೀಗಳಾದ ಅಣ್ಣಾಸಾಹೇಬ ವಾಯಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ಸದಲಗಿ, ಅಣ್ಣಾಗೌಡ ಆದಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ಉಗಾರ ಇವರಿಗೂ ಕೂಡ ನಾವು ತುಂಬ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಕೊನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕಾಶನವಾದ 'ಜೈನಧರ್ಮವು' ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ನಾಡಿನ ಮಹಾಜನಶಿಲ್ಪರೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆವು.

ಕಾಂತಿಶೇನಾಸದನ

ನೇಡಬಾಳ

೧೨-೧-೧೯೫೧

ಸಂಸಾದಕರು

ಶ್ರೀ. ವಾಸಗೌಡಾ ಅಸ್ವಗೌಡಾ ಸಾಬೀಲ

ಉ ಗಾ ರ

ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೀಠಿಕೆ

ಭರತೇಶನ್ಯಭವ ತೋಭನಸಂಧಿಗಳು ದೊರೆತುನಂತು?

ಉಗಾರ (ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ) ಊರಿನ ಗೌಡರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಷಾಸಗೌಡ ಅಪ್ಪಾಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ಇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಳೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳವೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವರ ಹತ್ತರ ಹೋಗಿ “ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳವೆಯಂತೆ, ತೋರಿಸುತ್ತೀರಾ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬೇಕಾದಾಗ ಬಂದು ನೋಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೂ ಅದೇ ಬೇಕಾದುದರಿಂದ, ಅದೇ ದಿವಸ ಸಂಜೆಗೆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನೋಡಲೆಂದು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಆಗ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಡ್ಡಾಡಿ, ಹಲವು ಮಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿ, ಕೊನೆಗೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ತಂದು ನನ್ನ ಕೈಗಿತ್ತರು. ಅದು ಪದ್ಮನಾಭ ಕವಿಯ ‘ ಪದ್ಮಾವತೀ ಮಾಹಾತ್ಮೆ ’ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದ ಕೆಲಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಓದಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆಗ ಗೌಡರಿಗೆ ಹಿಡಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಆನಂದವಾಯಿತು. ಈತನಿಗೆ ಹಳಗನ್ನಡ ಓದಲು ಬರುವೆಂದು ಕೂಡಲೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ, ಹತ್ತಾರು ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ತಂದು ನನ್ನ ಮುಂದೊಗೆದರು. ಆಗ ನನಗೆ ಆದ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ಆನಂದದ ಭರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಗಲೇ ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಒಂದೊಂದಾಗಿಯೇ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನಷ್ಟೇ ತಕ್ಕೊಂಡೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ‘ ಶ್ರೀಅದಿನಾಭ ಚರಿತ್ರ ’ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಿತು. ನನಗೆ ಸಂಪಮಹಾಕವಿಯ ಆದಿಪುರಾಣವಿರಬೇಕೇನೋ ಎಂದು ಭಾವವಾಯಿತು.

ಅದೇ ಗ್ರಂಥದ ಮೇಲಿನ ಹಾಳೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವಾಗ 'ಭರತೇಶ್ವರ ಪುರಾಣ' ಎಂದಿತ್ತು. ಇರಲಿ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಅದೊಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳು ದೊರೆತವು.

ಪ್ರತಿಯ ಸ್ವರೂಪ

ಇದು ಹಳೆಯ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ೫೭೭ ಪುಟಗಳ ಹಿರಿಮೊತ್ತಿಗೆ. ಸುವಾಚ್ಯವಾದ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭರತೇಶವೈಭವದ ೮೧ ಸಂಧಿಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿದವನು ಬರೆದು ಸೇರಿಸಿದ ಒಂದು ಗದ್ಯಭಾಗವೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಗದ್ಯವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕಾರನು 'ಬಿರುದಾವಳಿಸಂಧಿ' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾದ ಭರತೇಶವೈಭವದ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ (೧) ಪ್ರಥಮಕಲ್ಯಾಣದ ಶೋಭನಸಂಧಿ (೨) ಮಧ್ಯಮಂಗಲದ ಶೋಭನಸಂಧಿ (೩) ತೃತೀಯ ಶೋಭನಸಂಧಿ (೪) ಅಂತ್ಯಮಂಗಲಕಲ್ಯಾಣ ಅಥವಾ ಚತುರ್ಥ ಮಂಗಲಸಂಧಿ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಸಂಧಿಗಳೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಗದ್ಯಭಾಗವೂ ಕೂಡಿ ೫ ಸಂಧಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಅಷ್ಟಾದ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿರುವ (೧) ರಾಜ್ಯಸಾಲನಸಂಧಿ, (೨) ಮನ್ನಣೆಸಂಧಿ, (೩) ಸರ್ವರ ಮೋಕ್ಷಸಂಧಿ ಹೀಗೆ ಮೂರು ಸಂಧಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ೫ ಸಂಧಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೮೫ ಸಂಧಿಗಳಾಗಬೇಕಾದುದು. ಆದರೆ, ಈ ಮೂರು ಸಂಧಿಗಳು ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ೮೨ ಸಂಧಿಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಅಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಗವಿಜಯದಲ್ಲಿರುವ 'ರಾಜ್ಯಸಾಲನಸಂಧಿ'ಯು ಈ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಭೋಗವಿಜಯದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಯು ಆದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯರೂಪದ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಆಸ್ಥಾನ-ಕವಿನಾಕ್ಯ-ಮುನಿಭುಕ್ತಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಸರ್ವರ ದೀಕ್ಷಾಸಂಧಿಯೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಎಂಬತ್ತು ಸಂಧಿ" ಎಂದೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೊನೆಯ ದೀಕ್ಷಾಸಂಧಿಯು ಈ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯ ಕೊನೆಯ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ " ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಕವಿಜನ ವಿಸ್ತಾರಕ ಯಿಂದಿರಸೊದೆರೆ ಸುರಚಿರಕಾರ ವೃಂದಾರಕ ರಾಜಾನಂದ ಕಂದರ್ಪಸ್ವರೂಪ

..... ಅದೃಶ್ಯಕರಣ, ಪ್ರಸಾದಲಕ್ಷಣ..... ಹೆಯರೂಢ.... ಗಜಲಕ್ಷಣ”
 ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯವೈಭವಗಳೆಲ್ಲ ಭರತೇಶನಿಗೆ ಇದ್ದುವು. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು
 “ಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಓದಿದವರಿಗೆ ಒಡಂಬಟ್ಟವರಿಗೆ ಭರತೇಶ್ವರನಂತೆ
 ಸಕಲ ಭಾಗ್ಯೋದಯವಾಗಿ ಸಕಲ ಕರ್ಮನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ
 ಕಾರಣಮೆಂದು ಜಿನಾಗಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕರವೀರದ ಶ್ರೀಚಿಂತಾಮಣಿ
 ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥನ ಪಾದಸನ್ನಿಧಿಯೊಳು ಭರತೇಶ್ವರರ ಪುರಾಣ ಸಂಪೂರ್ಣಂ”
 ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಪಾದನ

ಈ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳು ನನಗೆ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೯೪೩ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ
 ದೊರೆತವು. ಮುಂದೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ‘ಜೀವನ’ ವಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ
 ಒಂದೆರಡು ಸಂಧಿಗಳೂ ಅವುಗಳ ಪರಿಚಯ ಲೇಖನವೂ ಪ್ರಕಟವಾದುವು.
 ಆದರೂ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಸಂಶೋಧಕರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಇತ್ತ ಹರಿಯುವಂತೆ
 ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೂ ನಾನು ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಮೂಡುಬಿದರೆ, ಶ್ರವಣ
 ಬೆಳ್ಳೋಳ, ಆರಾ ಮೊದಲಾದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿರುವ ‘ಭರತೇಶವೈಭವ’ದ
 ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದೆನು. ಆದರೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಶೋಭನ
 ಸಂಧಿಗಳು ಇರುವಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭರತೇಶವೈಭವವನ್ನು ಓದಿದಾಗ-
 ಲೆಲ್ಲ ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಕಾವ್ಯಶೈಲಿಯೊಳಗಿನ ಸಾಮ್ಯವು ನನ್ನ
 ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತ ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿಯ ತರುಣ ಗೌಡರೂ
 ದಿ. ಪಾಸಗೌಡರ ಚಿರಂಜೀವರೂ ಆದ ಶ್ರೀ. ಭುಜಗೌಡರು ಉದಾರಹಸ್ತ
 ದಿಂದ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ
 ಬೆಳಕು ಕಾಣುವ ಸುಯೋಗ ಒದಗಿತು.

ಈ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳ ಸಂಪಾದನಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಪ್ರತಿಗಳ
 ಸಹಾಯವಿಲ್ಲ. ದೊರೆತುದು ಒಂದೇ ಪ್ರತಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರದೋಷ
 ಗಳೂ ಪದದೋಷಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟು ಸರಿಪಡಿಸಲು
 ಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರಿತೋರಿದುದನ್ನು ಇಟ್ಟರೂ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿರುವದನ್ನು
 ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವೆ. ಮೇಲಾಗಿ ನಡುನಡುವೆ ಒಂದೆರಡ
 ಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಚೌಕುಕಂಸಿನಲ್ಲಿ

ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವೆ. ಅದರೊಡನೆಯೇ ಮೂಲ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿರುವೆ. ಸಂಶಯ ಉಳಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವೆ.

ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕರ್ತೃ

ದೇವಚಂದ್ರನು ರಾಜಾವಳಿ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಭರತೇಶವೈಭವಕ್ಕೆ ಲಳ ಸಂಧಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದರಂತೆ ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾದ ಭರತೇಶವೈಭವವನ್ನು ಓದಿದರೆ, ಓದುಗರಿಗೆ ಗ್ರಂಥದ ಅಪೂರ್ಣತೆಯ ಭಾಸವಾಗುವುದು. ಕವಿಯು ಭರತೇಶನ ಭೋಗವಿಜಯ, ದಿಗ್ವಿಜಯ, ಯೋಗವಿಜಯ, ಮೋಕ್ಷವಿಜಯ, ಅರ್ಕಕೀರ್ತಿವಿಜಯವೆಂದು ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವನು. ಆದರೆ ಭರತೇಶನ ಜನ್ಮ, ತಂದೆತಾಯಂದಿರುಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಆಸ್ಥಾನಸಂಧಿಗೇನೇ ಹೇಗೆ ಹಾರಿಬಂದಿರಬೇಕು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದು ಉದ್ಭವಿಸುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಈ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಡುವ ವಿಷಯವು ಭರತೇಶನ ವೈಭವಕಥನಕ್ಕೆ—ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸುವುದರಿಂದ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಸಂಧಿಗಳು ಗ್ರಂಥದ ಮೊದಲಿನ ಭಾಗವೇ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕೆಬೇಕು. ಈಗ ದೊರೆತ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಇವು ಗ್ರಂಥದ ಆದಿಭಾಗಕ್ಕೇನೇ ಇವೆ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಸಂಧಿಗಳು ಗ್ರಂಥದ ಅಂಗವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದುವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆತಂಕವುಂಟು. ಅದಾವುದೆಂದರೆ ಈ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಪದ್ಯಗಳು ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಉಳಿದ ಗ್ರಂಥವೆಲ್ಲ ಸಾಂಗತ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಸಂಧಿಗಳೂ ಗ್ರಂಥದ ಭಾಗವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇವೂ ಸಾಂಗತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅನಿಸುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೀಗೂ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಬಹುದು. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯೇ ಸ್ವತಃ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು 'ಹಾಡುಗಟ್ಟ'ದ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿರುವನು. ಮತ್ತು ಆತನ ಗುರುಗಳು "ಕವಿತ್ವದ ಉಪಯೋಗ ಜನತೆಗಾಗಬೇಕು" ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಕವಿ ನೂತನ ಕಾವ್ಯವಾಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯಿದ್ದವ. ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉಸಿರು ಸಿಕ್ಕು ಸಾಯುವ ಕವಿಯ ರೀತಿಯು

ಆವನಿಗೆ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆತನು ವಸ್ತುಕದ ಹಾದಿ ಬಿಟ್ಟು ವರ್ಣಕ ಕಾವ್ಯದ ಬೆನ್ನುಹತ್ತುವನು; ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಂಗತ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ ಕಾವ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಕಾವ್ಯ 'ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ.'* ಅಂತೂ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಗೆ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯವು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಹಲವು ಜನರು ಹಾಡಿ ಹರುಸಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿರಬೇಕು, ಇತ್ತು. ಅಂತೇ ಆತನು ಕಾವ್ಯ ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸರು ಬೀಸುವಾಗ, ಕುಟ್ಟುವಾಗ ಹಾಡುವ, ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತ ಹಾಡುವ ಹಂತಿಯ ಹಾಡುಗಳ ಭಂದಸ್ಸನ್ನೇ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು — ತ್ರಿಪದಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಸಾಂಗತ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು—ಮಹಾ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದನು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಹಾಡುಗಬ್ಬವನ್ನು ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಲು ತೊಡಗಿರಬೇಕು. ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕು ಸಂಧಿಗಳಷ್ಟು ಕಾವ್ಯವು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ನಂತರ ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಎರಡನೆಯ ಚರಣವನ್ನು ಎರಡು ಸಲ ಅನ್ನುವುದು ಕಾವ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವೆಂದು ತೋರದೆ ಇರಲು ತ್ರಿಪದಿಯನ್ನೇ ಹಿಗ್ಗಿಸಿ ಸಾಂಗತ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರಲೂಬಹುದು ಕವಿ.

ಭಂದಸ್ಸು ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಇದೇನು ಅಸಂಭವವಾಗಿ ತೋರಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲ. ತ್ರಿಪದಿಯ ಎರಡನೆಯ ಚರಣವನ್ನು ಮೊದಲಿನ ಮೂರು ಗಣಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಚರಣವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಚರಣವನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮುಗಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಚರಣವೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಬರುವದು. ಉಳಿದ ಕೊನೆಯ ಚರಣವು ಆಗ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಚರಣವಾಗುವುದು. ತ್ರಿಪದಿಯು ಬೆಳೆದು ಸಾಂಗತ್ಯವಾದ ಬಗೆಯಿದು:—

ಭರತ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸುಖವಿತ್ತು |
ಪರಮ ಮಂಗಲನೆ ಪರಮಾತ್ಮ, ಪರಮೊಮ್ಮೆ |
ಗುರು ಹಂಸನಾಥ ಮತಿಮೋರು ...

* 'ಜೀವನ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿ. ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕರ "ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣಿಯ ಕಾವ್ಯಧರ್ಮ" ಲೇಖನ ಸಂಪುಟ ೨, ಸಂಚಿಕೆ ೫.

ಭರತ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸುಖವಿತ್ತು ।
 ಪರಮ ಮಂಗಲನೆ ಪರಮಾತ್ಮ ।
 ಪರಮ ಮಂಗಲನೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಪಠಬೋಪ್ಪು ।
 ಗುರು ಹಂಸನಾಥ ಮತಿದೋರು ।

ಹೀಗೆ ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕವಿಯು ಆಸ್ಥಾನಸಂಧಿಯಿಂದ ಸಾಂಗತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರಬೇಕು.

“ ಈ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಭೇದವನ್ನಲ್ಲದೆ ಕಾವ್ಯದ ಮಧ್ಯಮಗುಣ, ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳನ್ನು ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣಿಯ ಕಾವ್ಯಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಎದ್ದ ಅವನ ಪ್ರಶಂಸಕನೊಬ್ಬನು ತರುವಾಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರಬಹುದೇನೋ ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯಕವಾಗಿ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ” ಎಂಬರ್ಥದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರೊ. ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿಯವರು ಮೊದಲ ಸಲ ಈ ಸಂಧಿಗಳು “ ಜೀವನ ” ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಬರೆದರು. * ಈ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ತಿಥಿಲತೆಯೇನೋ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸಬಹುದು. ಅದರಂತೆ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯ ಕಾವ್ಯಗುಣಕ್ಕೂ ಈ ಸಂಧಿಗಳ ಕಾವ್ಯಗುಣಕ್ಕೂ ಅಂತರ ತೋರಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಭರತೇಶವೈಭವವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿಯೇ ಇದನ್ನೂ ಬರೆದನೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನರಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವುದು. ಭರತೇಶವೈಭವದ ಮೃದುಮಧುರವಾದ ಪದರಚನೆ, ವರ್ಣನಾವೈಖರಿ, ಕಥನಕೌಶಲಗಳು ಈ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ತೋರಲಾರವು. ಅದರಿಂದ ಇದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ರಾದರೂ ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಯಾಗಿರಬೇಕೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಏಳುವುದು. ಅದರೆ ಭರತೇಶವೈಭವ ಗ್ರಂಥದ ಸಂಪಾದಕರೂ ಸಂಶೋಧಕರೂ ಆದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಉಗ್ರಾಣ ಮಂಗೇಶರಾವ್, ಪುತ್ತೂರು ಇವರು ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ “ ಆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಲ್ಕು ಸಂಧಿಗಳು ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳಾಗಿದ್ದು -

* “ ಜೀವನ ” ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. ಸಂ. ೫. ಸಂಚಿಕೆ ೧೦.

ದರಿಂದ ಗ್ರಂಥದ ಅಂಗವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡದೆ ಅವನ್ನು ಗ್ರಂಥದೊಂದಿಗೆ ಬರೆದಿಡುವ ಕ್ರಮವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಅವು ನಷ್ಟವಾಗಿರುವವು.” ಆದರೆ ಆ ನಾಲ್ಕು ಸಂಧಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಬದುಕಿ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಆಗ ಹಾಡುವವರ ಒಲವು, ವಿದ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಆ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತ ಹೋಗಿರಲೂ ಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಈ ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೂಲಕವಿಯಾದ ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣಿಯ ಕಾವ್ಯದ ಬಿಗುವಾಗಲಿ, ಭಾಷಾಸೌಷ್ಠವಾಗಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಸಿರುವುದೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಈ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣಿಯು ರಚಿಸಿದವುಗಳೇ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪಬಹುದು.

ಈ ಶೋಭನ ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ರತ್ನಾಕರ ಕವಿಯೇ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾವ್ಯದ ಅಂತರಿಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಭರತೇಶ ವೈಭವದ ‘ಸ್ತ್ರೀರತ್ನ ಸಂಭೋಗಸಂಧಿ’ಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿರಾಜನು ತನ್ನ ತಂಗಿಯಾದ ಸುಭದ್ರಾದೇವಿಯನ್ನು ಭರತಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಸಂಗತಿಯು ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಕ್ಕಿಂದಪುರದ ದಿವಿರಾಜನು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಕುಂತಕವತಿಯನ್ನು ಭರತಚಕ್ರಿಗೆ ಮದುವೆಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ವರ್ಣನೆಯು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡೂ ವರ್ಣನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

ಭರತೇಶವೈಭವ

ಶೋಭನ ಸಂಧಿಗಳು

ನೆಣ್ಣಿನ ಪಕ್ಕದ ನೈಸರ ನೆರಹಿ

ದೊರೆದೊರೆಗಳು ನಾಯಕರು |

ಕೊಂಡು | ಪರಿವಾರ ಗಜತೇಜ |

ಬಣ್ಣ ಬೆಳಕಿನ ಗಾಡಿಯೊಳು |

ಸಿರಿ ತಕ್ಕೆಯ ಪಂಜನೊಳೆದ್ದನು

ತಣ್ಣನೆಳುದಿಂಗಳೊಳು ಪಂಜು

ದಿವಿರಾಜ |

ಕೋಟಿಯ |

ಹಣ್ಣಿಸಿ ನಡೆತರುತಿರ್ದಾ

ಮಂತ್ರದ ವಿಪ್ರರುಗೂಡಿ	ಮಾನಿತ ಮಂತ್ರದ ದ್ವಿಜರು
ಚಕ್ರೇಶ್ವರನ	ಸನುಮತದಿಂದನೊಳಪೊಕ್ಕ
ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತೊಳಹೊಕ್ಕನಾಗ	ದಿವಿರಾಜ
ಮುತ್ತಿನ ಮೆಟ್ಟಕ್ಕಿಯೊಳು	ಮುತ್ತಿನ ಮೆಟ್ಟಕ್ಕಿಯಲಿ
ಕನ್ನೆನಿಂದಳು	ಮೆತ್ತನೆ ನಂದಳು ಕನ್ನೆ
ಮುತ್ತಿನ ತೆರೆಯ ಮರೆಯೊಳು	ಮತ್ತಿಧವಳವ ಪಾಡುತಿದ್ದರು
ಮತ್ತಕಾಶಿನಿಯಳು ಹಾಡುತಿರ್ದರು	ಕೆಳದಿಯರು
ಸ್ವರ-	
ನೆತ್ತಿ ಶೋಭನ ಧವಳಗಳಾ	

ಪರಮ ಮಂತ್ರವನೋದಿ	ಶ್ರೀಯುತಮಂತ್ರವನೋದಿ
ಮುತ್ತಿನಕ್ಷತೆಗಳ	ದಾಯದಿ ಸೇಸೆಯನಿಡುತ
ಹರಸಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗಿಡುತ	ಆಯತವೆಯೆನಲಾಯತ-
ತಿರುಗಿ ಮತ್ತಾಯತವೆಯೆಂಬರ-	ವೆಂಬರು ಕೆಲರು
ದಕೆ ಚಿ-	
ಚ್ಚರದೊಳಾಯುತವೆಂಬರೊಸೆದು	

ಭರತೇಶವೈಭವದ ಈ 'ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಸಂಭೋಗಸಂಧಿ'ಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತಕಾಶಿನಿಯರು ಶೋಭನಧವಳಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖ ನೂತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಭರತಚಕ್ರಿಯ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿನ ಮದುವೆಯ ವರ್ಣನೆಯಾದ ಕುಂತಳವತಿಯ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ 'ಧವಳಶೋಭನ' ವನ್ನೇ ಕವಿಯು ಪೂರ್ಣ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳ ಅಂಗ ವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುನರುಕ್ತಿಯ ದೋಷವು ಆಗದಂತೆ ಕವಿಯು ಮುಂದಿನ ವಿವಾಹವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಭರತೇಶವೈಭವದೊಳ ಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳ ಛಾಯೆಯಂತಿರುವ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಭರತೇಶವೈಭವ

ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳು

ಮಂಡಲಿಕರ ಕೈಯ ಹಡಪ
ಹಾವುಗೆ ಕುಂಚ | ಗಂಡಿಯ
ಪಿಡಿಸಿಕೊಂಬವನು | || ೯ ||

ಗಂಡಿ ಹಡಪ ಕುಂಚ ಕಂಡಿಯ
ಕಿಂಸಿಕೊಂಡು | ಸೇವಕರು
ಬಳಸಾರೆ |

— ಮುನಿಭುಕ್ತಿಸಂಧಿ

— ಪ್ರಥಮ ಕ. ಶೋಭನ ೨೨

---ತುರುಬು ಚುಂಗೆಸೆಯೆ ಚಿಮ್ಮುರಿ
ಸುತ್ತಿ ಸೊಬಗನೆ | ಕರೆವುತ್ತಿದ್ದನು
ನೋಡುವಂಗೆ | ೩೪

... ಸಿದುರುಬು ನಿಡು ಚುಂಗು
ಚಿಮ್ಮುರಿ ಪುರ್ವಿಸುತಿಹುದು
ಮದನನ

— ಅಸ್ಥಾನಸಂಧಿ

ಪ್ರ. ಕ. ಶೋ. ೧೨

ಈ ಹೋಲಿಕೆಗಳಲ್ಲದೆ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಿರಂಜನ ಸಿದ್ಧ, ಚಿದಂಬರ ಪುರುಷ, ಗುರು ಹಂಸನಾಥ ಮೊದಲಾದ ಅಂಕಿತಗಳು ಈ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳ ಕರ್ತೃವು ರತ್ನಾಕರ ಕವಿಯೇ ಎಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ರತ್ನಾಕರ ಕವಿ

ರತ್ನಾಕರ ಕವಿಗೆ ರತ್ನಾಕರಸಿದ್ಧ, ರತ್ನಾಕರವರ್ಣ, ರತ್ನಾಕರ ಅಣ್ಣ ಮೊದಲಾದ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಈತನು ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಸೂರ್ಯವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ದೇವರಾಜನ ಮಗನೆಂದು ದೇವಚಂದ್ರನ ರಾಜಾನಳೇ ಕಥೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇವನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಇವನಿಗೆ ರತ್ನಾಕರನೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಇವನು ಚಾರುಕೀರ್ತಿಯೋಗೇಶ್ವರರ ಹತ್ತರ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡನು. ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಇವನಿಗೆ ಸಿದ್ಧ, ವರ್ಣ ಮೊದಲಾದ ಹೆಸರುಗಳು ಬಂದಿರಬೇಕು.

ರತ್ನಾಕರ ಕವಿಯು ತ್ರಿಲೋಕಶತಕ, ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರಶತಕ, ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಶತಕ ಮತ್ತು ಭರತೇಶ್ವರವೈಭವಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಶತಕದಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಮೂರು ಲೋಕವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಉಳಿದ ಎರಡು ಶತಕಗಳು ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶತಕಗಳೆಂದು ಕರೆದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ೧೨೮ ಪದ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಭರತೇಶ್ವರವೈಭವದಲ್ಲಿ ಭರತಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಥೆ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೪+೮೦ ಸಂಧಿಗಳೂ, ೩೧೩+೯, ೯೬೯ ಪದ್ಯಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕವಿಯು ಭೋಗವಿಜಯ, ದಿಗ್ವಿಜಯ, ಯೋಗವಿಜಯ, ಮೋಕ್ಷವಿಜಯ, ಅರ್ಕಕೀರ್ತಿವಿಜಯಗಳೆಂದು ಐದು ಕಲ್ಪಾಣಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಭೋಗವಿಜಯದ ಆರಂಭದ ಸಂಧಿಗಳೇನೇ ಶೋಭನಸಂಧಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರಿದೆ. ಈ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಭೋಗಯೋಗಗಳೆರಡನ್ನೂ ಸುಂದರವಾಗಿ ಸಮನ್ವಯಿಸಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈತನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೫೭ರಲ್ಲಿ ಕೃತಿರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ದೇವಚಂದ್ರನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕಥಾವಸ್ತು

ಕೃತಯುಗದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಯೋಧ್ಯನಗರದೊಳಗೆ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುವ ವೃಷಭನಾಥನು ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನನ್ನು ಪುರುನಾಥ, ತೀರ್ಥೇಶ, ಆದಿಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಸುರರು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನ ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಳತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಸರಸ್ವತಿದೇವಿ ಮತ್ತು ಸುನಂದಾದೇವಿ ಎಂಬಿಬ್ಬರು ಹೆಂಡಿರು. ಹಿಂಯಾಕೆಯು ನೂರೊಂದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಕಿರಿಯಾಕೆಗೆ ಇಬ್ಬರೆ ಮಕ್ಕಳು. ಸರಸ್ವತಿದೇವಿಗೆ ಭರತನೆಂದು ಮಗನು ಜನಿಸಿದನು. ಅವನ ಮುಂದೆ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಆಳುವನೆಂದು ತಂದೆಯು 'ಭರತ'ನೆಂದೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟನು. ಮುಂದೆ ಭರತನು ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷದ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದನು ಆಗ ಅವನ ದೇಹ ದರ್ಶನವೇರಿತು, ಪನ್ನೆ ಕಪ್ಪುದೋರಿತು, ಹೊಚ್ಚ ಹೊಪ್ರಾಯದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಆ ಯುವರಾಜ ಶೋಭಿಸತೊಡಗಿದ. ಆದ

ಅವನ ನಡೆನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಂಚಲತೆಯಿಲ್ಲ, ಭ್ರಾಂತಿಯಿಲ್ಲ. ಗಂಭೀರವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಡು ತಂದೆಯಾದ ವೃಷಭದೇವನು ಮಗನ ಮದುವೆಯ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿದನು. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರಾಣಿಯರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿದನು. ಮುಂದೆ ಅವನು ತೊಂಬತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತರುವನಾದರೂ ಮೊದಲ ಮದುವೆಯನ್ನು ತಾನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೆಂಡರಿದುರಿಗೆ ನುಡಿದ. ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ತುಗ—ಭರತ—ಮುಕ್ತಿಗೆರುವವನೆಂದೂ ಹೇಳಿದ. ಇಂಥವನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹೆಣ್ಣು, ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಪುರದೊಡೆಯನಾದ ದಿವಿರಾಜನಿಗೂ ಅವನ ಸುಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಸುರದೇವಿಗೂ ಜನಿಸಿದ ಕುಂತಳವತಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದನು. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಭರತನಿಗಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದುದು. ಅದರಿಂದ ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಮಗನಿಗಾಗಿ ಬೇಡಲು ವೃಷಭದೇವನು ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನ ಒಂದನ್ನು ನೋಡಿ, ಮದುವೆಗೆ ಮಗನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ನಾಗರಿಕರ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದು, ಕುರುವಂಶತಲಕನಾದ ಸೋಮಪ್ರಭನನ್ನು ಕಳುಹಿದನು. ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಾನೊಂದು ಓಲೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟನು. ಮಡುಗೋಲೆಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಊರ್ಜಿತನೆಂಬ ಆಳು ಕಿಷ್ಕಿಂಧಪುರಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಹೋದ. ಸೋಮಪ್ರಭನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶುಭಶಕುನಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತ. ಅವನ ಹಿಂದೆಯೇ ಸಾಗಿದ. ಇದೆಲ್ಲ ಭರತ ಭೂಭುಜನ ಪುಣ್ಯವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನು ?

× × × ×

ಅತ್ತ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಪುರದಲ್ಲಿ ದಿವಿರಾಜ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಮಗಳು ಕುಂತಳವತಿ ಮದುವೆಗೆ ಬಂದಳು. ಇನ್ನೂ ಆದೀಶ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟಿದಾಗಲೇ ಇವಳು ಭರತಚಕ್ರಿಗೆ ಮಡದಿಯಾಗುವಳೆಂದು ಶಕುನಿಗರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಒಯ್ಯುವುದು ಉಚಿತ. ಹಾಗೇ ಒಯ್ದು ಕೊಡುವುದು ಅನುಚಿತ. ಈ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂತಳವತಿಯ ತಾಯಿ ಸುರದೇವಿಗೂ ಅಣ್ಣ ಭಾನುರಾಜನಿಗೂ ದಿನವೊಂದು ಯುಗವಾಗಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಚಿಂತೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಶುಭಶಕುನಗಳು ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕುಂತಳವತಿಯಂತೂ ಅಯೋಧ್ಯಸುಟ್ಟಣದಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಪತ್ರ ತಕ್ಕೊಂಡು ಬಂದು, ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಂಡಂತೆ

ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಳು, ಮನದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಸೇವಕಿಯೂ ಆತ್ಮೀಯಳೂ ಆದ ನಂದಕೆಯೆಂಬವಳ ಕಿವಿಯಿಲ್ಲುಸುರಿ ನಸು ಲಜ್ಜೆವಡೆದು, ಏನೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಎಷ್ಟಾದರೂ ಭಾವಜೀವಿಯಾದ ಎಳೆ ಪ್ರಾಯದ ಹೆಣ್ಣಿಲ್ಲವೇ ಕುಂತಳವತಿ ?

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವೃಷಭದೇವನ ಕಾಗದವನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಊರ್ಜಿತನೆಂಬವನು ಕಿಷ್ಕಿಂಧ ನಗರಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. 'ಆದೀಶನು ಸೋಮ ಪ್ರಭನನ್ನು ಕಳಿಸಿರುವೆನು, ಆತ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿಕಾಗದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ. ಆದೀಶನ ಲೇಖನವನ್ನು ಓದಿ ದಿವಿರಾಜನು ಅನಂದಪಟ್ಟ. ಮೇಲಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಮಿಸಿವ. ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಒಳಗೂ ಅರುಹಿದ. ಆ ಮೇಲೆ, ಕೂಡಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಊರನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಲು ಹೇಳಿದ. ರಾಜನ ಆಜ್ಞೆ; ಕೇಳುವದೇನು ? ಜೀಗನೆ ಬೀದಿಯನ್ನು ಉಡುಗಿಸಿ, ಪನ್ನೀರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ, ಕಸ್ತೂರಿಯನ್ನು ಹೂಸಿ, ಹೂವನ್ನು ಇಡಲು ಎಳೆದುಂಬಿಗಳು ಘುಮೈಂದು ಮುತ್ತಿದವು. ಅದರಂತೆ ಅರಮನೆ, ಕೋಟೆ, ಗೋಪುರ, ಅಂಗಡಿ, ವಾರಾಂಗನೆಯರ ಕೇರಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನೂ ಸಿಂಗರಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಪುರವು ಇಂದ್ರನ ಪುರದಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸಹತ್ತಿತು.

ಇದಾಗುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಸೋಮಪ್ರಭನು ಬಂದ ವಾದ್ಯಗಳ ಧ್ವನಿಯಾಯ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಆಳೂ ಬಂದು ದಿವಿರಾಜನಿಗೆ ಅರುಹಿದ. ಅವನಿಗೆ ಉಚಿತ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಆಪ್ತನನ್ನ ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ದಿವಿರಾಜನು ಆನೆಯನ್ನೇರಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ನಡೆದನು. ಆಗ ಗಜವೆಷ್ಟು, ಪತಾಕೆಗಳೆಷ್ಟು, ವಾದ್ಯಗಳೆಷ್ಟು ಇವುಗಳ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎರಡೂ ದಿಬ್ಬಣಗಳು ಸೇರಿ ಮಹಾ ಸಮುದ್ರದಂತೆಯೇ ತೋರಹತ್ತಿತು. ಸೋಮಪ್ರಭ ದಿವಿರಾಜನು ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕಂಡು, ಸವಿನುಡಿಯಿಂದ ಕ್ಷೇಮನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಡಿದರು. ತಿರುಗಿ ಅರಮನೆಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಬರುವಾಗ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಪುರದ ಸಿಂಗರವನ್ನು ಕಂಡು ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ ಮೆಚ್ಚಿ ತಡೂಗಿದ.

ಹೀಗೆ ವೈಭವದಿಂದ ಬಂದು, ಅರಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಆನೆಯಿಂದ ಇಳಿದರು. ಓಲಗದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಸಾಮಂತರೊಡನೆ ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಕುಶಲದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತ ಕಳೆದರು. ಆಮೇಲೆ ಅನ್ನ, ಕಜ್ಜಾಯ, ನೊರೆಹಾಲು, ಘಟ್ಟಿ ಮೊಸರು, ಪಾಯಸ, ಸಕ್ಕರೆ, ಬೆಣ್ಣೆ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ಪನ್ನ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಭರತೇಶನನ್ನು ನೆನೆದು ಊಟ ಮಾಡಿದರು, ತೃಪ್ತಿ ಬಟ್ಟರು. ಪರಿಮಳ, ವೀಳಿಯ, ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ಪರಿವಾರಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟರು. ತರುವಾಯ ಹೇಮದುವರಿಗೆ ಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸಿದರು.

ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉರುಳಿದವು. ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನ ಅರಮನೆಯ ಓಲಗದಲ್ಲಿ ಸೋಮಪ್ರಭನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು,—“ ಪುರುನಾಥನ ಹೆಮ್ಮೆಗನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ತರುವೆವು ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಳುಹಿರುವನು. ಕುಂತಳವತಿಯನ್ನು ಷಟ್ಪಂಡದೊಡೆಯನೂ ಬಹು ಚೆಲುವನೂ ಆದ ಭರತನಿಗೆ ಕೊಡು.” ಈ ಮಾತಿಗೆ ದಿವಿ ರಾಜನು,—“ ನೀವು ನುಡಿದುದು ಉತ್ತಮ, ಲೇಸು. ನೀವು ಬೇಡುವುದು ಒಳಿತು. ಹುಟ್ಟಿದಾಗಲೆ ಹೆಣ್ಣು ಆತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿ ನೆನ್ನುವುದು ಉಪಚಾರದ ಮಾತು. ಇರಲಿ. ಉಡುಗೊರೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕುಲದ ಸಿರಿಯನ್ನು ನೆನದು ಈಯುವೆ.” ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ಮಾತುಕತೆಗಳಾಗಿ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ವೀಳಿಯದ ಒಸಗೆ ಸಂದಿತು, ಉಡುಗೊರೆಗಳಾದವು. ಅದೇ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಭರತೇಶನ ಅತ್ತಿಯರಿಗೂ ಊಳಿಗದ ಹೆಂಗಳಿಗೂ ಪುರುನಾಥನ ಸೊಸೆಗೂ ಸೋಮಪ್ರಭನು ವಸ್ತ್ರ, ಪರಿಮಳ, ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿದನು. ಅದರಂತೆ ಭಾಸುರಾಜನಿಗೂ ಕವಿಗಳಿಗೂ ಸೇನೆಗೂ ಮೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಾಯಿತು.

ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನವೊಂದನ್ನು ನೋಡಿ ನಗರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸೇನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಮಗಳೊಡನೆ ದಿಬ್ಬಣ ಸಹಿತ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ದಿವಿರಾಜನು ನಡೆದನು. ದೇವರಿಗೆ ಹೂವೊಂದನ್ನು ಒಯ್ಯುವಂತೆ ಭರತನಿಗೆ ತರುಣಿಯನ್ನು ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಳಿಗೆ ದಣಿವು ತೋರದಂತೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ

ಆಗಾಗ ತಂಗುತ್ತ ಪಯಣ ಬೆಳೆಯಿಸಿದರು. ಸೋಮಪ್ರಭ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ.

ದಿವಿರಾಜನು ಅಯೋಧ್ಯೆಯನ್ನು ತಲುಪುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಊರು ಕಂಚು ಕಾಂಚನ, ಮತ್ತು ರತ್ನಗಳ ತೋರಣಗಳಿಂದ ಸಿಂಗರವಾಯಿತು. ಆದೀಶನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅಳಿಯರು, ಸಖರು ಮೊದಲಾದವರು ದಿವಿರಾಜನನ್ನು ಎದುರ್ಗೊಂಡು ಕರೆದು ತಂದರು. ಮೊದಲೇ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿದ ಒಂದು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಿಬ್ಬಣವನ್ನು ಇಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ದಿವಿರಾಜನು ಅತ್ತ ತೆರಳದೆ ಮೊದಲು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ವೃಷಭದೇವನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮಿಸಿದ. ಸುರರು ಎರಗುವವನಿಗೆ ನರರು ಎರಗುವುದು ಅಚ್ಚರಿಯೆ ?

ಆದಿನಾಥನು ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೂಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಸನವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ. ಅಲ್ಲದೆ ದಿವಿರಾಜನು ತಮಗೆ ಪರಮ ಬಾಂಧವನೆಂದು ಉಳಿದವರಿಗೆ ಅವನ ಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು. ಪುರುನಾಥನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸೋಮಪ್ರಭನು “ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆತ್ತ ಈತನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬಂಧುವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನು ? ” ಎಂದು ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ದಿವಿರಾಜನು,— ” ನೀನು ಹೀಗೆ ನುಡಿಯಬೇಕೆ ? ನಾನು ಪುರುದೇವನನ್ನು ಪ್ರಾಚಿಸುವ ಅಲ್ಪ ಮಾನವನು. ತೀರ್ಥಂಕರನಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿದುದು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ. ಹೆಣ್ಣೊಂದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ಸುಖಿಯಾಗುವೆ ” ಎಂದು ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಡಿ, ಸುಮ್ಮನಾದನು. ಆದಿನಾಥನು ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿದನು. ಉಳಿದ ನೃಪರಿಗೂ ಆಪ್ತರಿಗೂ ಉಲುಪಿ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತು, ‘ ಬಳಲಿದಿರಿ; ಹೋಗಿರಿ ! ’ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ. ಹೊರಗೆ ಇಷ್ಟು ನಡೆಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಅವನ ರಾಣಿಯರು ದಿಬ್ಬಣದ ಮನೆಗೆ ಅನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿದರು. ಮುಂದೆ ಮಂಗಲ ಕಾರ್ಯದ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ವೃಷಭೇಶ ತೊಡಗಿದನು.

×

×

×

×

ವೃಷಭೇಶನು ಬಂದ ಬೀಗರಿಗೂ ರಾಜರಿಗೂ ಉಂಡು ತಿಂದು ಇರುವಂತೆ ಉಲುಪಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಇದ್ದನು. ಕಚ್ಚರಾಜನೂ ಮಹಾ ಕಚ್ಚೇಂದ್ರನೂ ಸೋಮಸ್ರಭ ಮೊದಲಾದವರು ಬೀಗರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿ, ದಿವಿರಾಜನಿಗೆ ಸಂತಸಗೊಳಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಏಳೆಂಟು ದಿನಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಲೋಕ ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ತಾಳಬಂದಿಯ ಉತ್ತವ ನನ್ನು ಆದಿನಾಥ ಮಾಡಿಸಿದ. ಮರುದಿನ ಮಂಗಲಕಾರ್ಯದ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆ ಯಿತು. ಹತ್ತನೆಯ ದಿನದ ಇರುಳಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಲಗ್ನವಿದ್ದಿತು. ಆದರಿಂದ ದಿವಿರಾಜನು ಮಗಳನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸೆಂದು ಮಡದಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಆದಿತಿರ್ಭೇಶನ ಸೊಸೆಯ ಸಿಂಗರ! ಅಂದಮೇಲೆ ಕೇಳುವದೇನು ? ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ ಹೂವಿನ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಕವಚವನ್ನು ತೊಡಿಸುವಂತೆ ಸೀರೆ ಯನ್ನು ಉಡಿಸಿದರು. ಮುತ್ತಿನ ಬಳೆ ಹಾಕಿದರು. ಮುತ್ತಿನ ಬೈತಲೆಯು ನಕ್ಷತ್ರವು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುವಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸಕತ್ತಿತು. ಕಪೋಲ ದಲ್ಲಿ ಮಕರಿಕ ಸತ್ರ, ಹಣೆಯಮೇಲೆ ಬೊಟ್ಟು, ಮೂಗಿಗೆ ಮೂಗುತಿ ಮೊದ ಲಾದವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸಿಂಗರಿಸಿದರು. ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನಹಾರ, ಬೆರಳಲ್ಲಿ ಉಂಗುರ, ತೋಳುಗಳಲ್ಲಿ ಭುಜಕೀರ್ತಿ ತೊಡಿಸಿದರು. ನಡುವಿಗೆ ಕಟಿಸೂತ್ರ, ಕಾಲಲ್ಲಿ ಉಲಿವ ಅಂದುಗೆ, ವೀರಮುದ್ರಿಕೆ, ಪಿಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಆಗ ನವರತ್ನಗಳ ಭೂಷಣಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪುವ ಕುಂತಳವತಿಯು ಮಾಣಿಕದ ಸ್ತುತಿಮೆಯಂತೆ ಕಂಡಳು. ಭರತೇಶನಿಗೆ ಜೋಡಿಯೆನಿಸಿದಳು.

ಅತ್ತ ಲಲನೆಯು ಸಿಂಗರವಾಗುವಾಗ ಅತ್ತ ಭರತೇಶನನ್ನು ಅವನ ಗೆಲೆಯರು ಸಿಂಗರಿಸಿದರು. ಸೆರಗು ತೋರುವಂತೆ ರಾಜೀವಿಯಲ್ಲಿ ಧೋತರ ಉಡಿಸಿದರು. ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮಂಗಲಕರವಾದ ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕವಿಟ್ಟರು. ಅದರ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣದ ಗೊಂಡೆ ತುಸು ನೇತಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ದರು. ಚುಂಗುಬಿಟ್ಟು ಸಟಕಾ ಸುತ್ತಿದರು. ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಜನಿವಾರ, ಪದಕ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಡಗ ಉಂಗುರಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪಿದನು. ಗೊಂಡೆಯ ಬಂಗಾ ರದ ಉಡುದಾರ ಪಾದಸರಗಳಿಂದ ಭರತೇಶನು ಕಾಮನನ್ನು ಸೋಲಿಸುವಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸಿದ. ನಿಂಚಿನ ಉಂಗುಷ್ಟದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹೊಳೆವ ಪಾದರಕ್ಷೆ

ಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಮದುಮಗನು ವೀಳೆಯನ್ನು ಮೆದ್ದು, ತಾವರಿಯಂತಿರುವ ಕರತಳದಲ್ಲಿ ಕಠಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತಂದೆಯ ಪಾದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎರಗಿದನು. ತಂದೆ ಭೋಗಿಯಾಗೆಂದು ಹರಸಿದನು. ತಾಯಂದಿರು ಮಗನನ್ನು ಕಣ್ಣುಂಬ ನೋಡಿ, ಸಂತಸಬಟ್ಟು ಆರತಿಯೆತ್ತಿದರು. ನಿವಾಳ ಒಗೆದರು. 'ಭೋಗಿಯಾಗಣ್ಣು | ತ್ಯಾಗಿಯಾಗಪ್ಪ |' ಎಂದು ಹರಸಿದರು. ಚಿನ್ನದ ಬಾಸಿಗ ಕಟ್ಟಿದರು. ಸುವರ್ಣಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಹಸೆಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ, ಮುತ್ತಿನ ಸೇಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಆಮೇಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣತಿಯರೂ ಮುತ್ತೈದೆಯರೂ ಸೇಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಜನನಿಯರು: ಮಾಡಿದ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಭರತೇಶ ಊಟ ಮಾಡಿದ. ತರುವಾಯ ಕಚ್ಚರಾಜ, ಸೋಮಪ್ರಭ ಮೊದಲಾದವರೂ ಔತಣ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಹತ್ತು ದಿನ ಊರಲ್ಲಿ ಮದುವಣಿಗನು ವಾದ್ಯಗಳ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತಿಗೊಂದು ರೀತಿ ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆರೆದನು. ಪತಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಕುಂತಳವತಿಯು ಸಿತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತಸದಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹತ್ತನೆಯ ದಿನದ ಇರುಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಮುಹೂರ್ತದೊಳಗೆ ಸೊಸೆಯು ಬರಲೆಂದು ಆದಿನಾಥ ಹೇಳಿದ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ದಿವಿರಾಜನಿಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಿತು.

× × × ×

ದಿವಿರಾಜನು ಅನೇಕ ದೊರೆಗಳನ್ನೂ ನಾಯಕರನ್ನೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮದುವೆಯ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ನಡೆದನು. ಕನ್ನೆಯೂ ಕನ್ನೆಯ ತಾಯಿಯೂ ಬಂಗಾರದ ಸಲ್ಲಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ವಾದ್ಯಗಳೂ ಧವಲದ ಹಾಡೂ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದುವು. ಹಲವು ಪಂಜುಗಳು ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದುವು. ಮಂಟಪವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಸೋಮಪ್ರಭನು ಬಂದು ಇದಿರುಗೊಂಡನು. ಜೊತೆಗೆ ಭಾನುರಾಜ, ಕಚ್ಚೇಂದ್ರ, ದ್ವಿಜರು ಇರಲಾಗಿ ದಿವಿರಾಜನು ಮಂಟಪದ ಒಳಹೊಕ್ಕನು. ಮುತ್ತಿನ ಮೆಟ್ಟಕ್ಕಿಯಲಿ ಕನ್ನೆ ನಿಂತಳು. ಶೃಂಗಾರವೇ ರಾಜನ ರೂಪು ತಾಳಿ ಬಂದಂತೆ ಭರತೇಶನು ಬಂದ. ತೆರೆಯ ಅಚಿಗೆ ಮಂಗಲಾಷ್ಟಕವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮಮಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಟ್ಟರು. ತೆರೆ ತೊಲಗಿತು.

ದಿವಿರಾಜನು ತನ್ನ ಮಗಳ ಕೈಯಿಂದ ಭರತೇಶನಿಗೆ ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಎಳೆಯ ಮಲ್ಲಿಗೆಯನ್ನು ಮಲ್ಲಿಗೆಗೆ ತೋಡಿಸುವಂತೆ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ಕೈಯನ್ನು ಅಳಿಯನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಧಾರೆಯೆರೆದನು. ಅಮೇಲೆ ಭರತೇಶನು ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಹೋಮವನ್ನು ಸುತ್ರೆದನು. ಅದು ಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಸತಿಯೊಡನೆ ಮಂದರಗಿರಿಯನ್ನು ಸುತ್ತುವಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಮುಂದೆ ಎರಡನೆಯ ದಿನದ ಉದಯದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ತಂದೆಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಭರತೇಶ ಹೋದನು.

× × × ×

ಕುಂತಳವತಿಯ ಹತ್ತಿರದ ದಾಸಿ ನಂದಕಿ. ಅವಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಭರತೇಶ ಸೂಚಿಸಿ, ತಾನೊಬ್ಬನೇ ತಂದೆತಾಯಂದಿರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಹೋದ. ಮಗನು ತಂದೆತಾಯಂದಿರ ಪಾದಕ್ಕೆ ಎರಗಲು ಅವರು ಹರಸಿದರು. ಹಿರಿಯರಿಲ್ಲರು ಮಗನ ಸೌಭಾಗ್ಯದ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತ ಕೆಲಹೊತ್ತು ಕಳೆದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಕುಂತಳವತಿಯು ಮಾವನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದಳು. ಹೆಂಡತಿ ಬರುವುದನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೆ ಭರತೇಶನು ಎದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿದನು. ಆಗಲೂ ಪಡೆದವರಿಗೆ ವಂದಿಸದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಆತ. ಮಗನ ಗಂಭೀರ ನಡತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆತ್ತವರು ಹರುಷಗೊಂಡರು. ಸೊಸೆಯು ಬಂದು ಮಾವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ನಂದಕಿಯ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಅತ್ತೆಯರಿಗೂ ವಂದಿಸಿದಳು. ಅತ್ತೆಮಾವಂದಿರು ಕೂಡಲೆಕೈ ಹೇಳಲು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಕುಳಿತಳು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೊಸೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಲಿದರು, ಕರೆಕರೆದು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತೋರಿಸಿದರು, ಭರತೇಶನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಜಾಣೆಯೆಂದರು.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ದಿವಿರಾಜನು ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದನು. ಕೂನೆಗೆ ಅಳಿಯನಿಗೂ ಮಗಳಿಗೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಉಡುಗೊರೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ತನ್ನೂರಿಗೆ ತೆರಳಿದನು. ತೆರಳುವ ಮುಂಚೆ 'ಪುತ್ರನ ಪಡೆವುದು ಲೇಸು, ಪುತ್ರಿಯ ಪಡೆವುದು ಹೊಲ್ಲ' ಎಂದೆನ್ನಿಸಿತವರಿಗೆ. ಅಗಲಿಕೆಯ ದುಃಖ ಆವರಿಸಿತು. ಆದರೂ ಸೂತ್ರದ ಗೊಂಬೆಗಳಂತೆ ಸ್ತಾಗಿದರು.

ಮುಂದೆ ವರುಷ ವರುಷಕ್ಕೆ ಇದರಂತೆಯೇ ಭರತೇಶನಿಗೆ ಮದುವೆಗಳು ಆಗುತ್ತ ಹೋದುವು. ನಾದನದೇವಿ, ಸುಮಕರಾಜಿ, ಶ್ರೀದೇವಿ, ಮಕರಾಜಿ, ಚಂದ್ರಿಕಾದೇವಿ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಆತ ಮದುವೆಯಾದ. ನಾದನದೇವಿ (ಅನಂತಸೇನಾದೇವಿ) ಎಂಬ ಮಗನನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಹೀಗೆ ಉತ್ಸವದಿಂದ ದಿನಗಳು ಉರುಳುತ್ತ ಇರಲು, ವೃಷಭೇಶನು ಮಗನಿಗೆ ಯುವರಾಜಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿದನು ಮಂಗಳವು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಭರತೇಶನ ಈ ಶೋಭನವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ಸುಖವಾಗುವುದು, ಸಿರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು, ಪುಣ್ಯದೊರೆಯುವುದು, ಜಯವು ಲಭಿಸುವುದು, ಕೊನೆಗೆ ಗುರು ಕಂಸನಾಥನ ಕೃಪೆಯಾಗುವುದು.

ಪಾತ್ರರಚನೆ

ಕವಿಯು ಪಾತ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತನ್ನ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ತೋರಿದ್ದಾನೆ. ಭಗವಾನ್ ವೃಷಭದೇವನನ್ನು ಒಂದು ಉನ್ನತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಉಳಿದ ಅರಸರುಗಳಂತೆ ಆತನಲ್ಲ, ತೀರ್ಥಂಕರ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಅಷ್ಟು ಇಷ್ಟು ಮಾತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ತಂದು ಓಡಾಡಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಮಗನ ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೋಮಸ್ರಭನೇ ಮುಂದೆ. ಭರತಚಕ್ರಿಗೆಂದೇ ಕುಟ್ಟಿದ ಹೆಣ್ಣು ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದರ ತಿಳಿವು ಆದೀಶನಿಗಿದೆ. ತ್ರಿಲೋಕ ಜ್ಞಾನಿಯಲ್ಲವೆ ಅವನು. ಅದಕ್ಕೆಂದೇ ದಿವಿರಾಜನು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಆದೀಶನನ್ನು ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಬೀಗನನ್ನು ಎದುರು ಗೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಹೋಗದಷ್ಟು ಹಿರಿಯ, ಪೂಜ್ಯ ಆದಿನಾಥ. ಈ ಪಾತ್ರದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಕವಿ ಬಹು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಭರತಚಕ್ರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ ಕವಿಯ ಕುಂಚ ಸರಸವಾಗಿ ಆಡಿದೆ. ಭರತ ಬಹು ಗಂಭೀರ ವ್ಯಕ್ತಿ. ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಗೌರವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವ. ಮದುವೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಪ್ಪಿಯೂ ಒಪ್ಪದಂತಿರುವನು. ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರದುರಿಗೆ ಮಡದಿಯೊಡನೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪನು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ, ಮಾತನಾಡದೆ ಅವ

ದಾಸಿಯಾದ ನಂದಕಿಗೇನೇ ಹಿಂದುಳಿಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿ ಮುಂಸೆ ಸಾಗುವ
 ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಅವನ ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ತುಂಬಿದ್ದಾನೆ. ಇಷ್ಟಿದ್ದೂ
 ಜನರೆಲ್ಲ ಅವನನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು, ಪೂಜಿಸುವರು. ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಯಲ್ಲಿಯ
 ಊಟ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಜನ ಭರತೇಶನನ್ನು ನೆನೆಯುವುದು.
 ಇನ್ನು ದಿವಿರಾಜ ತುಂಬ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಜೀವಿ. ಯಾವ
 ನಡವಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪಿ ನಡೆಯನು. ಅವನ ಮಗಳು ಕುಂತಲಾ
 ವತಿಯೂ ಹಾಗೇ ಜಾಣೆ. ಭರತನಿಗೆ ತಕ್ಕ ರಾಣಿ. ಭಾವುಕ ಜೀವಿ.
 ಸೋಮಪ್ರಭದೇವ ಅದಿನಾಥನ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯಿದ್ದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಒಳ ಹೊರ
 ಗಿನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮತೂಕವಾಗಿ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.
 ಸರಸ್ವತಿದೇವಿ ಸುನಂದಾದೇವಿಯರಂತೂ ಪತಿಯ ಹೃದಯವನ್ನು ಅರಿತ
 ಸಾಧ್ವಿಯರು. ಹೀಗೆ ಶೋಭನಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಸುಂದರ
 ವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಕಾವ್ಯಗುಣ

ಕಾವ್ಯವು ದೇಶಕಾಲಾಬಾಧಿತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಅದರಲ್ಲಿರುವ
 ಕಾವ್ಯಗುಣದಿಂದ. ಈ ಕಾವ್ಯಗುಣವು ಅಂತಃಸತ್ವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರು
 ತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕಾವ್ಯಜೀವನಂತೂ ಭರತೇಶವೈಭವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ನೋಡ
 ಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಅದು ಲೋಕಪೂಜಿತ ಮಹಾಕಾವ್ಯ
 ವಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಒಂದು ಅಂಗವೆನಿಸಿದ ಈ ಶೋಭನ
 ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲೂ ಅದೇ ಮಟ್ಟದ ಕಾವ್ಯಸತ್ವವು ಕಂಡುಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶ
 ಯವಿಲ್ಲ.

ರತ್ನಾಕರನಂತೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಿ. ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಬೇಸರಾದಾಗ ಒಂದಿಷ್ಟು
 ಕಾವ್ಯನುಡಿಯುವನು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾವ್ಯನಾಯಕ ಅವನ ಮೆಚ್ಚಿನ
 ಪುರುಷ. ಮೇಲಾಗಿ 'ಪುರು ಜನನೆ ನಿನ್ನೊಳಕಂಡ ಮುಕ್ತಿಪತಿ' ಎಂದು
 ಹೇಳುವ ಯೋಗಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕವಿಗೆ. ನಿಜದ ನಿಜವಾದ ನೆಲೆಯನ್ನು ತೋರಿ
 ಸೆಂದು ನಿರಂಜನ ಸಿದ್ಧನನ್ನು ಬೇಡಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವನು. ಇಂಥ

ಅಂತಃಸತ್ತ್ವವುಳ್ಳ ಕವಿಯು ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾದರೆ ವಸ್ತುವಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನುಡಿಗನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಕವಿಯ ಹೃದಯದಿಂದ ಬಂದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಕುಂತಳವತಿಯು, ಅಯೋಧ್ಯೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬನ ಕಾಗದ ತಕ್ಕೊಂಡು ಬಂದು ತನ್ನನ್ನು ಭರತೇಶನಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದುದನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ಇದನ್ನು 'ಪರರೊಡನೆ ನುಡಿವುದಕ್ಕೆ ಕರ ನಾಣ್ಣುಬೇಕಕ್ಕ' ಎಂದು ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳತಿಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಮೊದಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಆ ಗೆಳತಿ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ,

ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲದೆ ನಾನನ್ಯರಿಗರುಹಿದರೆ |
ನಿನ್ನಾಣೆ ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲ | ಭರತೇಶನ |
ಚಿನ್ನಡಿಗಳಾಣೆ ನುಡಿಯೆಮ್ಮಾ.....

ಇಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಹೃದ್ಯವಾಗಿದೆ ಕಾವ್ಯ! ಕವಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಜ್ಞಾನವೆಷ್ಟು! ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಪರಿಚಯ ಎಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿದೆ? ಅವಳ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಿವಿಗಳೂ ಕೂಡ ತನ್ನಿಂದ ಬೇರೆ ಎನ್ನುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂಥದು? ಇಂಥ ಧ್ವನಿಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಕಾವ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಬೆಳಗುವ ದಲ್ಲವೆ? ಇಂಥ ಅಮೌಲ್ಯ ಭಾವಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲದೆ ಈ ಕವಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಕತೆಯನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಚಿತ್ರಣಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಬಹಳ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಭರತೇಶನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಾಣಿರಿ.

ಮುತ್ತಿದ ತನು ಪರಿಮಳಕೆ ಒತ್ತರಿಸಿ ತುಂಬಿಗಳು |
ಸುತ್ತಿ ಮೇಲಾಡಿ ಸುಳಿವಾಗ | ಸೀಲಿಯೆ |
ಸತ್ತಿಗೆಯೆತ್ತಿಯೆ ನಡೆವಂತೆ

ನಧಿಲು ತನ್ನ ಗರಿಗೆದಂ ನಡೆಯುವಂತೆ ಇತ್ತಂತೆ ಆ ಚಿತ್ರ! ಭರತೇಶನ ಮೈಯ ತಂಪಿಗೆ ತುಂಬಿಗಳು ಸುತ್ತಿ ಮೇಲೆ ಆಡುವ-ಹಾರಾಡುವ-

ಆ ಸೋಟ! ಇಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಕಲ್ಪಕತೆ ಎಷ್ಟು ಅಗಾಧ! ಚಿತ್ರಣ ಶಕ್ತಿ ಎಂಥ ಅದ್ಭುತ!

ಇನ್ನು 'ನುಡಿದುದುತ್ತಮ ಲೇಸು ಬೇಡ್ವದೊಳತು ಸಂತೋಷ' ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಮಾತಿನ ರೀತಿ, 'ಹುಟ್ಟಿದಂದೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ದಾತನಿಗೆ' ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ, 'ದೇವರಿಗೊಂದು ಕೂವನೊಯ್ಯರಂತೆ' ಭರತನಿಗೊಂದು ಹೆಣ್ಣು ಒಯ್ಯುವ ರೀವಿಯೊಳಗಿನ ಭಕ್ತಿ ಭಾವುಕತೆಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ಕವಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಕಾವ್ಯಗುಣಗಳಿಂದ ಈ 'ಶೋಭನ ಸಂಧಿಗಳು' ಭರತೇಶ ವೈಭವ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಭೂಷಣಪ್ರಾಯವಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧಕರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಶೋಭನ ಸಂಧಿಗಳ ಸಂಪಾದನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ಸಹಕರಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮರಿಗೂ ಮತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಹೊಸಕೇರಿಯವರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು.

ಉಗಾರ
೧೨—೧—೧೯೫೧

ಮಿರ್ಚಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯ

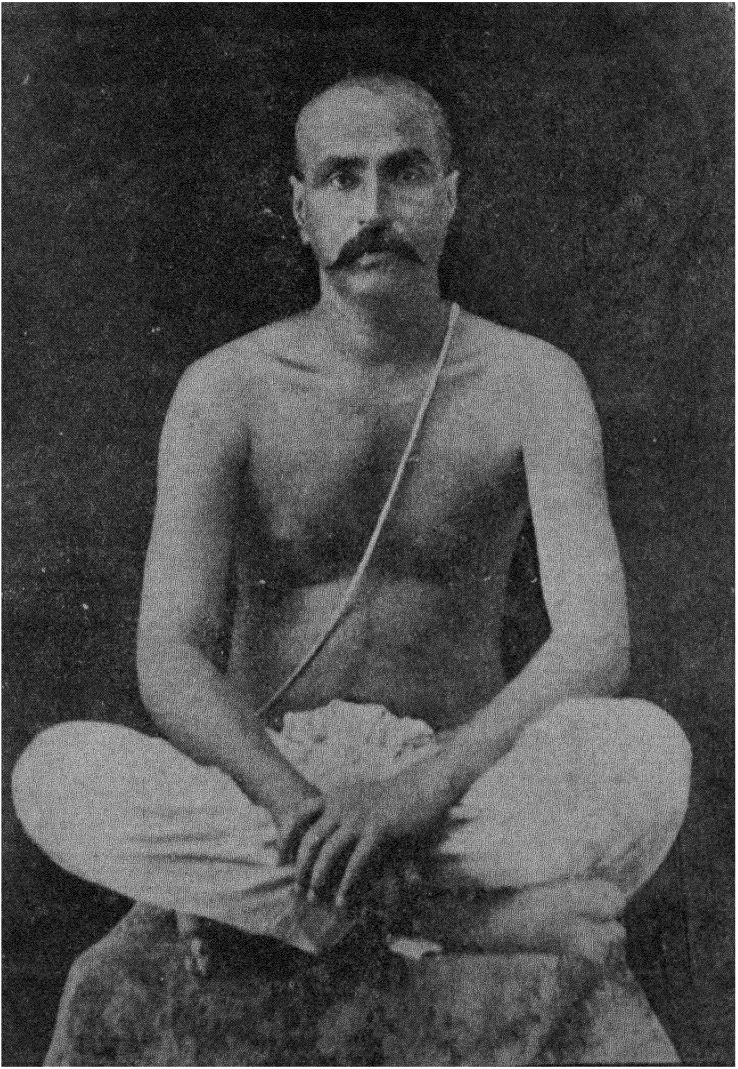
ಪ ರಿ ವಿ ಡಿ

೨

೧. ಶೋಭನ ಸಂಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೀರಿಕೆ	೧-೨೨
೨. ಪ್ರಥಮ ಕಲ್ಯಾಣದ ಶೋಭನ ಸಂಧಿ	೧
೩. ಮಧ್ಯ ಮಂಗಲದ ಶೋಭನ ಸಂಧಿ	೧೨
೪. ಕಲ್ಯಾಣದ ಶೋಭನ ಸಂಧಿ	೨೮
೫. ಧವಲ ಶೋಭನ	೩೫
೬. ಅಂತ್ಯ ಮಂಗಲ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಂಧಿ	೩೯
೭. ಶಬ್ದ ಕೋಶ	೪೪

ಸೌ. ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ ಭ್ರ. ಸಾಸಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ಉಗಾರ

೨೯. ಸಾಸಗೌಡಾ ಆಸ್ವಗೌಡಾ ಸಾಬೀಲ ಉಗಾರ

ಭರತೇಶ ವೈಭವ

ಶೋಭನ ಸಂಧಿಗಳು

ಪ್ರಥಮ ಕಲ್ಯಾಣದ ಶೋಭನ ಸಂಧಿ

ಭರತ ಚಕ್ರೇಶ್ವರನಿಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸುಖವಿತ್ತು ।
ಪರಮ ಮಂಗಲನೆ ಪರಮಾತ್ಮ । ಪರಬೋಮ್ಮ ।
ಗುರು ಹಂಸನಾಥ ಮತಿದೋರು ॥ ಶೋಭನ *

॥ ೧ ॥

ಸುರನರೋರಗ ರಂಗ ಪುರಸೋಂಕದೆ ।
ವರ ಮುಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಬಿರಸಿದ । ನಿಚ್ಚಿಸಿಂ- ।
ಗರ ಹಂಸನಾಥ ನೀ ಮತಿದೋರು

॥ ೨ ॥

ರತ್ನತ್ರಯ ಮಯಬೋಧ ರತ್ನಪ್ರಕಾಶನೆ ।
ರತ್ನಾಕರಸಿದ್ಧ ನೆನ್ನೊಡೆಯನೆ । ತ್ರಿಭುವನ ।
ರತ್ನಾಕರ ಹಂಸ ಜಯಜಯ

॥ ೩ ॥

ಪರಮಾರ್ಥಗಳು ಬೀಕು ಹರ ಚಿದಂಬರ ಪುರುಷ ।
ಸುರಸಿದ್ಧ ಯಕ್ಷ ಬಗವಂದ್ಯ । ಪುರುಜಿನನೆ ।
ನೆರೆಯೆನ್ನೊಳಕಂಡ ಮುಕ್ತಿ ಪತಿಯಂತ

॥ ೪ ॥

* ಪ್ರತಿಪದ್ಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲೂ 'ಶೋಭನ' ಎಂದೂ ಓದಬೇಕು.

ಭರತೇಶ ವೈಭವ

ಗುಂಜಾಭರಣದಿಳಿಗೆ ಕಂಜಪ್ರಿಯ ತೋರ್ಪಂತೆ |

ರಂಜಿಸುವರು ದರುಶನಕೆ | ಮೆರೆವ ನಿ- |

ರಂಜನ ಸಿದ್ಧ ನಿಜದೋರು

|| ೫ ||

ಕೃತಯುಗದಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿತಿ [ಯ] ಯೋಧ್ಯನಗಯಲ್ಲಿ |

ಅತಿಶಯವಡೆದು ಮೆರೆದಿಹುದು | ಶಕ್ರವಂ |

ದಿತ ವ್ಯಷಭೇಶನಾಥನದನಾಳ್ವ

|| ೬ ||

ಪುರುನಾಥ ತೀರ್ಥೇಶ ಪುರುಷರಮೇಶ್ವರ |

ಭರೆಗಾದಿಬ್ರಹ್ಮವ್ಯಷಭೇಶ | ನೆಂದಿಂತು |

ಕರೆವರಾವಿಭುವ ಸುರರೆಲ್ಲ

|| ೭ ||

ಘನವಜ್ರಮಯದೇಹ ಕನಕಸನ್ನಿಭವರ್ಣ |

ವಿಸುತ ಸುಜ್ಞಾನಿ ಸಿವಾಗಾಮಿ | ಲೋಕ ಜೀ- |

ಮನೆ ಬಾಳುತಿರ್ದ ವಸುಧೆಯ

|| ೮ ||

ಭರೆಗೆ ರಂಜನೆ ಗಾತ್ರ ಸುರರನ್ನ ಪಾನವ |

ನೆರೆಪನುಂಡುಟ್ಟು ಸುಖಬಾಳ್ವ | ನಾತನಾ |

ಸಿರಿಗೆಣೆಯಿಲ್ಲ ಜಗದಲ್ಲಿ

|| ೯ ||

ಮೆರೆಯೆ ಸರಸ್ವತಿದೇವಿ ನೆರೆಸುನಂದಾದೇವಿ |

ಮೆರೆವರಾವಿಭುಗರಸಿಯರು | ಪತಿಭಯಕೆ |

ಅರಸಿಯರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಹುರುಡಿಲ್ಲ

|| ೧೦ ||

ಹಿರಿಯಾಕೆ ನೂರೊಂದು ವರಶಿಶುವ ಪಡೆದಳು |

ಎರಡೇನೆ ಶಿಶುವಹವು ನಿನಗೆಂದು | ಕಿರಿಯಾಕಿ |

ಗೊರೆದಾದಿಬ್ರಹ್ಮ ಸುಖಬಾಳ್ವ

|| ೧೧ ||

ಲಕ್ಷ ಯೆಂಭತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಪೂರ್ವಾಯುಹ್ಯ |

ಸುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಖವಿತ್ತು | ಇದ್ದನು ಮುಂಜಿ |

ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆಯ್ದು ವನು ಮುನಿಯೋಗಿ

|| ೧೨ ||

ಇರಲು ಸರಸ್ವತಿದೇವಿ ತರಳನ ಪೆತ್ತಳು |
ಭರತ ಭೂತಳವನಿವನಾಳ್ವನೆಂದಯ್ಯಾ |
ಭರತೇಶನೆಂದು ಪೆಸಂಟ್ಟು || ೧೩ ||

ಮತ್ತಾಕಂದನ ಹಿಂದೆ ಹತ್ತು ವರುಷದ ಮೇಲೆ |
ಹೆತ್ತಳಾದೇವಿ ಕುವರನ | ವೃಷಭೇಶ (?) |
ನುತ್ತಮನೆಂದು ಹೆಸರಾಯ್ತು || ೧೪ ||

ಕಿರಿಯನಿಗಿಂಟು ವರುಷ ನೆರೆವಾಗ ಹಿರಿಯನಿಗೆ |
ನೆರೆದವು ಪ್ರಾಯ ಹದಿನೆಂಟು | ಪ್ರಾಯದಾ |
ಮುರುಕ ಮೋಹಿಸಿತು ಭೂವರಗೆ || ೧೫ ||

ದರ್ಪವೇರಿತು ದೇಹ ಕವ್ವುದೋರಿತು ಪನ್ನೆ |
ತುಪ್ಪುಳು ಮೀಸೆ ನೆರೆದವು | ಭರತೇಶ |
ಗೊಪ್ಪಿತು ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸಪ್ರಾಯ || ೧೬ ||

ಮುದ್ದುಮೊಗದ ಕಾಂತಿ ತಿದ್ದಿದ ಬೆಳುಗುರು |
ಇದ್ದ ಸಿರಿದುರುಬು ನಿಡುಚುಂಗು | ಚಿಮ್ಮುರಿ |
ಪುರ್ದಿಸುತಿಹುದು ಮದನನ || ೧೭ ||

ನಗೆಮೊಗದ ಸಂಪಿಗೆಯ ಮುಗುಳಂದದ ನಾಸಿಕದ |
ಬೊಗಸೆಗಣ್ಣೆಸೆಯೆ ನಿಡುಹುಬ್ಬು | ಭರತೇಶ |
ನಗುತಿದ್ದ ಸುರರ ಸೊಬಗನು || ೧೮ ||

ತಿರುಪುವೆತ್ತೆದೆ ಬಟ್ಟೆ ಹೊರವಾರು ನಿಡುದೋಳು |
ಕಿರುನಡು ಕಂಬದೊಡೆಗಳು | ಪಾವುಗೆವೆಚ್ಚೆ |
ಮೆರೆದವು ನೈಪಗೆ ಸೊಬಗಾಗ || ೧೯ ||

ಮಿಸುನಿವಂಗದ ಮೈಗೆ ಹೊಸಪ್ರಾಯವೇರಲು |
ರಸಿಕ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಸುಳಿವಾಗ | ಜಗವಶೋ- |
ಭಿಸುತಿದ್ದ ತನ್ನ ಚಲುವಿಂದ || ೨೦ ||

ಹೊತ್ತರಿದು ಸಿಂಗರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ದೊರೆ ಮೋಡಿಯಲ್ಲಿ ।

ಸುತ್ತ ಸೇವಕರು ಕೆಳೆಯರು | ಬರಲು ಸಂ- ।

ಪಶ್ಚಾಗಿ ಸುಳವ ಪುರದಲ್ಲಿ

|| ೨೧ ||

ಗಂಡಿ ಹಡಪ ಕುಂಚ ಕಂಡಿಯ ಕಿರಿಸಿ ।

ಕೊಂಡು ಸೇವಕರು ಬಳಸಾರೆ | ರಾಜ ಮಾ- ।

ತ೦ಡ ನಡೆವನು ನಟನೆಯಲ್ಲಿ

|| ೨೨ ||

ಅನುಕೂಲದಕ್ಷಣನು ಘನಪೀಠವರ್ಧಕನು ।

ಅಲಘುನಾಗರನು ಮೊದಲಾದ । ಕೆಳೆಯರ ।

ಬಿನದದಲ್ಲಿದ್ದು ನಡೆವ ಬೆಡಗಾಗಿ

|| ೨೩ ||

ಬಿಳಿಯ ಸತ್ತಿಗೆಯೆತ್ತಿ ಸುಳವ ಜಾಮರದಿಂದ ।

ಹೊಳೆವ ಹಾವುಗೆಯ ಮಿಗೆ ಮೆಟ್ಟಿ । ಪಾಠಕರ ।

ಗಲಭಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆವಾಗ [ಯ]ಮಕದಲ್ಲಿ

|| ೨೪ ||

ಮುತ್ತಿದ ತನು ಪರಿಮಳಕೆ ಒತ್ತರಿಸಿ ತುಂಬಿಗಳು ।

ಸುತ್ತಿ ಮೇಲಾಡಿ ಸುಳವಾಗ । ಪೀಲಿಯೆ ।

ಸತ್ತಿಗೆಯೆತ್ತಿ ನಡೆವಂತೆ

|| ೨೫ ||

ಅಂದಳ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ನಂದಗಜ ತೇಜಿಯಲ್ಲಿ ।

ಒಂದೊಂದು ದಿನಕೆ ಹೊಸತಾಗಿ । ವಾದ್ಯ ಭೋ- ।

ಶೆಂದೆನಲು ಮೇಳ ಮೆರೆವನು

|| ೨೬ ||

ಪಾಡುವ ಪಾಠಕರ ಕೈಮುಗಿವ ಪುರಜನಗಳ ।

ಬಗೆಯರಿದು ನುಡಿವ ಕವಿಗಳ । ಆಲಿಸುತ ।

ಏಗುತ ಕುಮಾರ ನಡೆವನು

|| ೨೭ ||

ಪುಂಡವೋಕರ ಕೂಡ ಖಂಡಣಾಟವ ನೋಡ ।

ಕೊಂಡೆಯರ ಕೂಡಿ ನಡೆದಾಡ । ಪ್ಯಾಪ್ತರ ।

ತಂಡದಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತುಗಳೆವನು

|| ೨೮ ||

ನವಪ್ರಾಯವಹುದಲ್ಲಿ ಕುಟಿಲ ಜೀವೈಗಳಲ್ಲ |
 ಸುವಿವೇಕದ ಸುಮನದಲ್ಲ | ತದ್ಭವ [ಮೋಕ್ಷ] |
 ಗಾಮಿ ಹೊಗಳಲರಿಯನು

|| ೨೯ ||

ಅಗೊ ! ಬರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬುದ ಕೇಳಿ ಪುರಸತಿಯರು |
 ಮುಗಿಲ ಮಾಡಗಳ ಪರಿದೇರಿ | ನೋಡಲೊಡನೆ |
 ಹೋಗುವ ನೋಡ ನವರತ್ನ

|| ೩೦ ||

ಬೆಲೆವೆಂಗಳದಿರೆಯ್ವಿ ನಲಿದು ಕೈಮುಗಿಯಲು |
 ಸಲೆ ಸೋತು ನೋಡಾ ಸತಿಯರು | ಮನುವಂಶ |
 ತಿಲಕ ಕುಮಾರಗೆಣೆಯುಂಟೆ

|| ೩೧ ||

ಪರಸತಿ ಸೋದರಿ ಪರಚೇಷ (?) ವಾರಸ್ತ್ರೀ |
 ವಿರತ ಭಾವೆಂದು ಪೊಗಳಿಸುವ | ನಿಜಕುಲದ |
 ಬಿರುದ ಪಾಲಿಸುತ ನಡೆವನು

|| ೩೨ ||

ಒಂದು ದಿನ ಭಕ್ತಿಯಲಿ ಬಂದು ಕಾಣಿಕೆಯಿಕ್ಕಿ |
 ತಂದೆಯ ಪಾದಕ್ಕೆರಗಿದನು | ಕೆಲದಲ್ಲ |
 ನಿಂದನೋಜೆಯಲಿ ಭರತೇಶ

|| ೩೩ ||

ಇನಿಸು ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಜನಕ ಕುಳಿರಕೊಡಿಸಿ |
 ಮನವೊಲಿದು ಕುಳಿತ ಭರತೇಶ | ಸಭೆಗೊಂದು |
 ಘನತರದ ಭಾಗ್ಯ ನೆರೆದಂತೆ

|| ೩೪ ||

ನೋಡಿದನು ಪುತ್ರನ ಗಾಡಿಯ ವ್ಯಷಭೇಶ |
 ಪಾಡಾಯ್ತು ಮಗನಿಗೆ ಹೊಸಪ್ರಾಯ | ಮದುವೆಯ |
 ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೆನೆದನು

|| ೩೫ ||

ಪರಿಯಲೋಲಗವೆಂದು ನೆರೆದರೆಲ್ಲರ ಕಳುಹಿ |
 ಪುರುನಾಥ ಮಗನ ಕಳುಹಿದನು | ಕೂಡಿ ತ- |
 ನ್ನರಮನೆಗೆಯ್ವಿ ಕುಳಿತನು

|| ೩೬ ||

ಅರಸಿಯರಿಬ್ಬರು ಪೊರಗೆಯ್ದಲವರೊಡನೆ |
 ಪರಮೇಶ ತಾಸು ನೆನೆದಿದರ್ | ಕಾರ್ಯವ |
 ಹೆರುಷದಿಂದಿಂತು ನುಡಿದನು || ೩೭ ||

ಹಿರಿಯಾಕೆ ಸೆರಸ್ವತಿದೇವಿ ಕಿರಿಯಬಾಲೆ ಸುನಂದಾದೇವಿ |
 ನೆರೆದಿದರ್ನತ್ತ ಭರತೇಶ | ಮದುವೆಯ ನಿ- |
 ನ್ನರೆ ನಾನು ಮಾಡುವೆ ನಿವಾಂದಾ * || ೩೮ ||

ಹರೆಯವಾಯ್ತು ಹುದಲ್ಲಿ ಪರವಶದ ನಡೆಯಿಲ್ಲ |
 ಗರುವಿಕೆ ಗುಣವಿಂತಿಲ್ಲ | ವೆಂದಾಮಗನ |
 ಚರಿತಕೆ ಬೀಗಿ ನುಡಿದನು || ೩೯ ||

ಕಾತರದ ನುಡಿಯಿಲ್ಲ ಕಾತರದ ನಡೆಯಿಲ್ಲ |
 ಜಾತಿ ಶೀಲದಲ್ಲಿ ನಡೆವನೆಂ | ದಾ ಮಗನ |
 ನೀತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ನುಡಿದನು || ೪೦ ||

ಆರು ಸೊಕ್ಕರು ಮುನ್ನ ನೆರೆದ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ |
 ಆರಯ್ದು ನಡೆವನಿವನೆಂದು | ಮಗನ ಗಂ- |
 ಭೀರಕೆ ಹೊಗಳಿದ ಸತಿಯರು (?) || ೪೧ ||

ಆರು ಖಂಡದ ತೊಂಭತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಹೆಣ್ಣು |
 ಪಿರಿದು ಮುಂದಾಗಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ | ವರಮುಕ್ತಿ |
 ಗೇರುವ ನೀತ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ || ೪೨ ||

ಬಹು ಪುತ್ರರಿನ್ನು ಮುಂದಹುದಹುದು ನಿಮಗಿಲ್ಲಿ |
 ಬಹು ಚಿಂತೆ ಬಹುದು ಕಡೆಗೆ | ತಾನೊಬ್ಬನು |
 ತ್ವಹ ಮಾಡಬೇಕು ನಿಮಗೆಂದ || ೪೩ ||

ನಿಮಗೆ ಸಂತಸ ಮಾಳ್ವ ನಮಗೆ ಕೀರ್ತಿಯ ಮಾಳ್ವ |
 ದಿವಿಜರ ಮೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಿರ ಬಾಳ್ವ ನೆಂದಾದಿ- |
 ಶಿವ ತನ್ನ ಮಗನ ಪೊಗಳಿದನು || ೪೪ ||

ನಂದನನ ಗುಣಕವರ ಮುಂದೊತ್ತಿ ವಸಮಾಳಾ (?) ;
ನೊಂದೆ ಬಣ್ಣೆವುದು ಮತವೆಂದು | ಮಗನಾ |
ತಂದೆ ಬಣ್ಣೆಸಿದ ಸತಿಯರೊಳು

|| ೪೫ ||

ದೇವರ ಸುತರೊಳಗ ದೇವರೆ ಬಲ್ಲರೆ |
ನಾವೇನು ಬಲ್ಲೇವು ಬಾಲೆಯರು | ಎಂದರು |
ದೇವಿಯರು ನಗುತ ಮನವೊಗ್ಗಿ

|| ೪೬ ||

ಸ್ವಾಮೀ ! ಈತಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾಮಿನಿಯೆಲ್ಲುಂಟು |
ನೇಮಿಸಬೇಕು ನಮಗೆಂದ [ರು] | ಭಕ್ತಿಯಲಿ |
ಕೈಮುಗಿದ ರಾಯನರಸಿಯರು

|| ೪೭ ||

ಸಿರಿವೆತ್ತ ಕಿಕ್ಕಿಂದ ಪುರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ |
ವರದೇಶದಲ್ಲಿ ದಿವಿರಾಜ | ನುಂಟವಗೆ |
ಸುರದೇವಿಯೆಂಬ ಸತಿಯೊಂದು

|| ೪೮ ||

ಭಾನುರಾಜ [ನ] ಪೆತ್ತು ಜನಮಂಗಲ ಮಾಡಿ |
ಸಾನುರಾಗದಲಿರುತಿಹರು | ಮುಂದೆ ಸಂ- |
ತಾನ ವೃದ್ಧಿಯನು ಬಯಸುತ

|| ೪೯ ||

ಹುಟ್ಟಿತವರಿಗೊಂದು ಕಟ್ಟಾಣಿ ವೆಣ್ಣಾಗ |
ಕುಟ್ಟಿ ಭೀರಿಯ ದನಿ ಮೊಳಗೆ | ವಿಸ್ಮಯ- |
ಬಟ್ಟು ಕೇಳಿದರು ಶಕುನಿಗರ

|| ೫೦ ||

ಇವಳು ಚಕ್ರೇಶ್ವರಗೆ ಯುವತಿಯಾಗುವಳೆಂದು |
ವಿವರವ [ರಿಸೆ] ದೊರೆ ಶಕುನಿಗರು | ಸುರದೇವಿ |
ದಿವಿರಾಜಗಾಯ್ದು ಕಡು ಹರುಷ

|| ೫೧ ||

ಕುಂತಳವತಿಯೆಂದು ಸಂತಸದಿ ಹೆಸರಿಟ್ಟು |
ಕಾಂತೆಯ ಸಲಹಲವಳಿಗೆ | ಹರೆಯೊಂ- |
ಪಾಂತೊಪ್ಪಿದಳು ಸೊಬಗಾಗಿ

|| ೫೨ ||

ಭರತೇಶ ವೈಭವ

ಹದಿನೆಂಟು ವರುಷವು ಸುದತಿಗಾಯ್ತುವನಿಗೆ |
 ಹದಿನೆಂಟು ತುಂಬಿ ನಡೆವಬ್ಬ | ನಿಬ್ಬರಿಗೆ |
 ಮದುವೆಯ ಕಾಲ ಸೊಬಗೆಂದ || ೫೩ ||

ಕೀರ್ತಿಯಿ [ಯೊ] ಳೊಬ್ಬ ಕರ್ ಕೀರ್ತಿಯೆಂಬಣುಗನ |
 ಕೂರ್ತಾಕೆ ಮುಂದೆ ಪಡೆವಳು | ಎನಲು ತಾ- |
 ವರ್ತಿ ಮಾಡಿದರು ಸತಿಯರು || ೫೪ ||

ಹೆಣ್ಣೊಂದು ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮಣ್ಣನೊಳ್ಳನಿಸುವುದು |
 ಬಣ್ಣಿಸಿ ಮದುವೆಯಹುದಿವಗೆ | ಮತ್ತೆಳಿ |
 ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಹಲವು ತಹನೆಂದ || ೫೫ ||

ತನ್ನ ತಾ ಹಲಬರು ಕನ್ನೆಯರಹುದು |
 ನನ್ನನು ಮತದಿ ಕೆಲರ | ತಹನಿವನು |
 ಮನ್ನಿಸುವೆನೊಮ್ಮೆ ವೊದಲೆಂದ || ೫೬ ||

ನುಡಿಯೋಳಾದಿನ ಹೋಯ್ತು ಒಡನೆದ್ದು ಮರುದಿನ |
 ನಡುವಣೋಲಗವೊಳಿರುತ್ತಿದ್ದು | ಮಗನನ ಸಂ |
 ಗಡಿಗರ ಕೈಯ ಕರೆಸಿದನು || ೫೭ ||

ನಾಗರಿಕರ ಕುಲವೆಲ್ಲ ಲಾಲಿಸಿರೈ * |
 ಈಗ ನಿಮ್ಮರಸಿಗನು ವರನಿದ್ದು | ಮದುವೆಗು- |
 ದ್ಯೋಗಿಸಿದೆವೆಂದ ವ್ಯಷಭೇಶ || ೫೮ ||

ಕೇಳು [ಳ] ತನುಜರು ಹೋಗುವ ಬೆಸನೆಂದು |
 ಲೋಲನಿರೂಪ ಮತ್ತಿಂಮು | ನಿವಾಳಯ |
 ನಿಟ್ಟು ಮತ್ತವನಿಗಿರಗಿದರು || ೫೯ ||

ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮೊಡೆಯಂಗೆ ತಿಳುಪಿ [ಪೇ] ಕ್ಕೊಳಗರದು |
 ಬೇಗದಿ ನೀವು ಬಹುದೆನಲು | ಕೈಮುಗಿದು |
 ಲಾಂಸುತ ಹೋದರವರತ್ತ || ೬೦ ||

* ನಾಗರಕಿಳನು ಕುಲಮೆಗೆಲ್ಲ ಲಾಲಿಸಿರೈ |

ನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಬಹು ಸಖರ ಬಗೆಯೇನೆಂದೆನುತ |

ನಗುತಿದ್ದನಾಗ ಭರತೇಶ | ಸಾರಿ ಕೈ- |

ಮುಗಿದ [ರು] ರಸಿಕರು ಗೆಲವಿಂದ

|| ೬೧ ||

ಏನಿರೈ ನಿಮಗೆ ಸುಮ್ಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿದೆಯೆಂದು |

ತಾನವರ ಕೇಳಿ ಭರತೇಶ | ನದಕೆ |

ಮತ್ತವರು ಇಂತೆಂದು ನುಡಿದರು

|| ೬೨ ||

ಒಡೆಯಗುತ್ತಹವಾಹಾಗ ಒಡನಿರ್ದಸರ್ವರಿಗೆ |

ಒಡನು [ಲು]ಬ್ಬದಿಹದೆ ಎಲೆ ಸ್ವಾಮಿ | ಎಂದಿಂತು |

ನುಡಿದತ್ತ ಸಖರು ಹೊರಸಾರಿ

|| ೬೩ ||

ಅವಸರವೇಕೀಗ ನಮಗೊಂದು ಗರುಡಿಯಲ್ಲಿ |

ಸವೆಯಲಿ ಕೆಲವು ದಿನವೆಂದು | ಗಂಭೀರ |

ರವದಿಂದ ನುಡಿದ ಕುವರ

|| ೬೪ ||

ಒಂದು ವರುಷದ ಸುನ್ನ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ |

ಈ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಾಯದೊಳಗೊಪ್ಪು [ವ] | ಮಮವೆಗೆಂ |

ವಾದರಿಸಿ ದರಿಸಿದರು * ಕೆ [ಳಿ] ಯರು

|| ೬೫ ||

ನಾಕೆಂಟು ಕಾಲವನು ನೂಕಿ ನೀವಂದಂತೆ |

ಈ ಕಾರ್ಯಕೊಪ್ಪಿ ನಿಲುವೆನು | ವೆಂದೊಡನೆ |

ಬೇಕಾಗಿ † ನುಡಿದ ಕೆಳೆಯರೊಳು

|| ೬೬ ||

ಅಂದಾತನದೊಲವು ಮೆರೆವ ಗಂಭೀರವನು |

ನೆರೆ ಜಾಣರೆತ್ತಿ ಕೆಳೆಯರು | ತಾವೊಂದು |

ತೆರದಲ್ಲಿ ನಿಲಿಸಿ ನುಡಿದರು

|| ೬೭ ||

ಜನಕನೊಂದರ್ತಿಯನು ನೆನೆದು ಮಾಡುವದೆನಲು |

ತನುಜನುತ್ತರವ ಕೊಡಸಲ್ಲ | ವೆನಲದಕೆ |

ಮನುವಂಶತೀಕ ನೊಡಂಬಟ್ಟು

|| ೬೮ ||

* ಅರುಹಿದರು † ಪಾರಕಾಗಿ

ಒಡಂಬಡಿಸಿ ಬಂದವರು ಒಡನಾಡೆ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ |
ನುಡಿಯಲಾಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗೆದೋರಿ | ಮತ್ತವ |
ಗುಡುಗೊರೆಯನಿತ್ತು ಕಳುಹಿದನು

|| ೬೯ ||

ಕುರುವಂಶತೀಲಕನ ಕರಸೋಮ ಪ್ರಭನ |
ಭರತೇಶಗಿನ್ನು ಮದುವೆಯ | ಮಾಳ್ಪುದು |
ಬೆಡಗಲ್ತೆ ಎಂದ ವ್ಯಷಭೇಶ

|| ೭೦ ||

ನೆರೆದರು ಮದುವೆಗೆ ಹೊರಗೆಯೆಲ್ಲರು ಸ್ವಾಮಿ |
ಹರಿಹಂದರವಿಕ್ಕಿ ಮದುವೆಯ | ಮಾಡಿನ್ನು |
ಕುರಿತ ಮೇಲೇಕೆ ತಡವೆಂದ

|| ೭೧ ||

ದಿವಿರಾಜನೂರಿಗೆ ಸುವಿವೇಕಿ ನೀನೆಯ್ದು |
ಅವನ ಪುತ್ರಿಯ ಮಿಗೆ ಬೇಡಿ | ತಂದರೆ |
ನ [ನಾವು] ಮಾಳ್ಪುದೆಂದ ವ್ಯಷಭೇಶ

|| ೭೨ ||

ಅಗಲಿ ನಾಳೆ ಹೋಗಿ ಬೇಡುವೆನೆನಲು |
ಅಗಮಿ ಕೇಳ್ತು ನೆರೆ ಪೇಳ್ತು | ಪಯಣಕು- |
ದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿಸಿದ ವ್ಯಷಭೇಶ

|| ೭೩ ||

ಅರಸು ಮಕ್ಕಳ ಬುಧರ ಕರಣಿಕರ ಮಂತ್ರಿಗಳ |
ಪರಿವಾರ ವಾದ್ಯ ಗಜತೇಜ | ಮೊದಲಾಗಿ |
ನೆರೆಹಿ ಕೊಟ್ಟವನ ನಡೆಯೆಂದ

|| ೭೪ ||

ಮುಂದೆ ಸೂಚನೆಗೊಬ್ಬ ಮುಂದೆಯ್ದು ತಿರಲಲ್ಲಿ |
ಹಿಂದೊಯ್ಯನೆಯ್ದು ಗಮಕದಲ್ಲಿ | ಯೆಂಮ ಮ- |
ತ್ತೊಂದು ಮೋಡಿಯನು ನೆನೆದನು'

|| ೭೫ ||

ಮಡುಗೋಲೆ ಲೇಖನವ ಕಡುಬೇಗದಾಳುಗಳು |
ಗಡಣಿಸಿ ತೇಜಿ ತಳೆದಟ್ಟಿ | ವೂ [ಯೂ] ಜಿ೯ತನೆಂಬ |
ಕಡುಹಿತವ ಮುಂದೆ ತೆರಳಿದನು

|| ೭೬ ||

ಆದಾ [ದ] ರದೊಳನ ಮುಂದೆ ಹಾದಿ ಮೆಟ್ಟಲು ಹಿಂದೆ ।
 ನಾದವಾದ್ಯದೊಳಿವರೆಯ್ತೆ । ನಡೆವಲ್ಲಿ- ।
 ಗಾದಿ ಮಂಗಲದ ಶೋಭನ

|| ೭೭ ||

ಭರತೇಶನ ಶೋಭನವ ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ಸುಖವಕ್ಕು ।
 ಸಿರಿಯಕ್ಕು ಪುಣ್ಯ ಘನವಕ್ಕು । ಜಯವಕ್ಕು ।
 ಗುರು ಹಂಸನಾಥನೊಲವಕ್ಕು

|| ೭೮ ||

ಪ್ರಥಮ ಕಲ್ಯಾಣದ ಶೋಭನ ಸಮಾಪ್ತ.

ಮಧ್ಯಮಂಗಲದ ಶೋಭನ ಸಂಧಿ

ಶ್ರೀನಿರಂಜನ ಸಿದ್ಧೆ ಜ್ಞಾನೈಕಮಯ ಸಿದ್ಧ |
 ಆನಂದಸಿದ್ಧ | ಜಯಸಿದ್ಧ |
 ಜ್ಞಾನ ಸಂಸಿದ್ಧಾ ಮತಿದೋರು || ೧ ||

ಭರತರಾಜನಿಗಿನ್ನು ಸಿರಿಸುಖ ದಿನದಿನಕೆ |
 ಬೆರಸಿದ್ದೂರ್ಜಿ [ತ] ಗಳಹವೆಂಬ | ಸೂಚನೆಗೆ |
 ಪರಿದನೂರ್ಜಿತಮಿಗೆ ಮುಂದೆ || ೨ ||

ಕ್ಷೇಮಲಗ್ನದಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರೇಮದಾಪ್ತರುಗೂಡಿ |
 ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ ಮನೆಯಿಂದ | ತೆರಳಿದನು |
 ಕಾಮಿಸುತ ದಿವ್ಯ ಶಕುನಗಳ || ೩ ||

ಯೆ [೨] ಡದಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಿಗಳು ನುಡಿದವು ವಾಯಸ |
 ಒಡನೆ ಹಾರಿದವು ಬಲಕಾಗಿ | ಮನದಲ್ಲಿ |
 ಗುಡಿಗಟ್ಟುತವ ನಡೆದನು || ೪ ||

ವಿದಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಬ್ಬಂದಿರಾಗಿ ನಡೆತರಲು |
 ಅದೆ ಪೂರ್ಣ ಕುಂಭವಿದರಲ್ಲಿ | ಸಂದಿಸಲು |
 ಹೃದಯದೊಳುಬ್ಬಿ ಗಮಿಸಿದನು || ೫ ||

ಸಿದ್ಧಿಯಹುದು ಇನ್ನು ಸಿರಿಯಹುದು ನಡೆದ ಕಾರ್ಯ |
 ಸಿದ್ಧಿ ಬಹುದೆಂದು ಕೆಲಬಲದಿ | ನುಡಿದಾಡೆ |
 ಕೇಳು ತಡಿಯಿಟ್ಟು || ೬ ||

ಪುರದ ಬಾಗಿಲ ದಾಂಟಿ ಪುರಜನವೊಗ್ಗಿಗೆ |
 ಭರದಿಂದ ಹಸು ಬಲನಾಯ್ತು | ಸದರವೆ |
 ಭರತ ಭೂಭುಜನ ಬಲು ಪುಣ್ಯ || ೭ ||

ಕರಿವಕ್ಕೆ ತಿದ್ದಿದವು ಗರುಡ ತಿದ್ದಿದುದಕೆ ಮರಿಯಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ನಡೆವಾಗ ನೆಗೆವಾನೆ ಶಮಿಯಲ್ಲಿ ಗೂಳಿಯಿದಿರಾಯ್ತು	೮
ಆ ಮಹಾ ಶಕುನಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವಾಯ್ತೆಲ್ಲರು ಭೂಂ [ಮಿ] ಭೋರೇಂಬ ರವ [ಭ] ಸದಲ್ಲಿ* ನಡೆದರು ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜನೊಡಗೂಡಿ	೯
ಮುಂದೂರ್ಜಿತ ನಾಯಕನು ಹಿಂದೆ ಸೋಮಪ್ರಭನು ಚಂದದಿ ಪೋಗುತಿರಲಿತ್ತ ಅತ್ತ ಕಿ- ಕೈಂದ ಪುರದೊಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಿನ್ನು	೧೦
ಅಂದೆಲ್ಲರದನು ಕಿಕ್ಕಿಂದ ಪುರವೆಂಬರು ಸಂದ ಕಲಿಯುಗದೊಳಗೆಲ್ಲ ಅನೆಯ ಗೊಂದೆಂಬ ಪೆಸರಾಯ್ತು	೧೧
ಹರಿಯವಾದಳು ಮಗಳು ಪರಿಣಯನಕೆದು ವೇಳೆ ಪುರುನಾಥ ನೆನೆಯದಿಹುದೇನು (ಎಂದಿಂತು) ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿದನು ದಿವಿರಾಜ	೧೨
ಗಂಡಿನವರು ಬೇಡೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುದುಚಿತವು ಕೊಂಡೊಯ್ದು ನಾ ಕೊಡುವುದು ಕೀಳವೆಂ- ದಂಡಿಸಿ (?) ಚಿಂತೆಗೊಳುತಿರ್ದ	೧೩
ಲಲನೆಯಾಗುವಳಿಕೆ ಭರತ ಚಕ್ರಿಗೆಂದರು ತಳುವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಹುದೇನು ಯೆಂದು ತ- ನ್ನೊಳಗೆಣಿಸಿದಳು ಸುರದೇವಿ	೧೪
ನುಡಿಯದೆ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳು ಮಿಡುಕಿ ಚಿಂತಿಸುವಾಗ ನುಡಿದವು ಗೌಳಿಯಿದಿರಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆಗಿದು ಕಡುಲೇಸೆಂದೊಳಗೆ ನಲಿದರು	೧೫

* ರವದಲ್ಲಿ

ಮಿಗೆ ಕುಂತಳವತಿ ಹಲವು ನಿದ್ರೆಯೊಳಿದು |
 ಸೊಗಸಾದ ಕನಸ ನೆರೆಕಂಡು | ಕಣ್ಣೆರೆದು |
 ದಿಗಲನೆದ್ದೊಡನೆ ಕುಳಿತಳು || ೧೬ ||

ಒಂದೊಂದು ಊಳಿಗವ ಪೇಳೊಂದೊಳಿಗವೆಣ್ಣುಗಳ |
 ಸಂದಣಿಯ ಕಡೆಗೆ ತೊಲಗಿಸಿ | ನುಡಿದಳು |
 ನಂದಕಿಯೆಂಬ ಸಖಿಯೊಡನೆ || ೧೭ ||

ಹೆಣ್ಣೆ ಕೇಳಾನೊಂದು ಬಣ್ಣದ ಸ್ವಪ್ನವ ಕಂಡೆ |
 ಬಣ್ಣವೊಡೆ ಲಜ್ಜೆ ಬಿಡದಿದೆ | ಯೆಂದೆಳೆ |
 ವೆಣ್ಣುಗಳರಸಿ ನುಡಿದಳು || ೧೮ ||

ಪರರೊಡನೆ ನುಡಿವುದಕೆ ಕರನಾಣ್ಣುಬೇಕಕ್ಕ |
 ಎರವೆ [ಡೆ] ನಾ ನಿನಗೆ ಒರೆಯೆ* | ಎಂದಪ್ಪಿ |
 ಪರಸದಿ ಕೇಳ್ದವಳಾಗ || ೧೯ ||

ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲದೆ ನಾನನೈರಿಗರುಹಿದರೆ |
 ನಿನ್ನಾಣೆ ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲ | ಭರತೇಶನ |
 ಚೆನ್ನಡಿಗಳಾಣೆ ನುಡಿಯೆಮ್ಮಾ || ೨೦ ||

ಕೇಳೋಧ್ಯ ಪುರದಿಂದೋಲೆ ತಂದೊಬ್ಬನು |
 ಅಲ್ಲಿಯಿಂದೆಮ್ಮೆ ಜನಕಂಗೆ | ಯುತ್ಸಹವನು |
 ಪೇಳುವುದ ಕಂಡೆ ಕನಸಿನೊಳು || ೨೧ ||

ಬುಧರಾ (?) ಕನಸು ಲೇಸು ಸುಮದುವೆ ತಪ್ಪದು ನಿನಗೆ |
 ಎದೆ ತಣ್ಣಗಾಯ್ತು ನನಗೆಂದು | ಹರಸಿ ಸೂ |
 ಸಿದಳು ಸೇಸೆಯನು ಸನ್ನಿನಗೆ]ಗೂಡಿ || ೨೨ ||

ಇಬ್ಬರಿಗಲ್ಲದೆ ಪರರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸೂಚಿಸದೆ |
 ತುಬ್ಬು ಗಂಭೀರವಳಿಯದೆ | ನೆನೆನೆನೆ |
 ದುಬ್ಬುತ ಗೆಲುವಿನೊಳಗಿಹರು || ೨೩ ||

* ಮೆರೆದು

ಬಂದೂರ್ಜಿತ ನಾಗ ಕಿಕ್ಕಿಂದ ಪುರ ಪೊಕ್ಕು ।
ಮುಂದೆಲೆ ಒಲವನುಡುಗೊರೆಯ । ಸಲಿಸಿ ತಾ ।
ನಂದೆಯ್ದಿ ಕಂಡ ನೈಪತಿಯ

|| ೨೪ ||

ಪುರುನಾಥ ಕಳುಹಿದನು ಬರುತಿಹರು [ನು] ಸೋಮಪ್ರಭನು ।
ಹರುಷದ ವಾರ್ತೆ ನಿನಗೆಂದು । ಸೂಚನೆಯನು ।
ರೊರೆದನೂರ್ಜಿತ ನೈಪಗೆ

|| ೨೫ ||

ಒಳತೊಳಿತು ನೀನು ಕುಳಿರೆಂದವನಿಗೆ ।
ಕುಳಿರೆಕೊಡೆ ನ[ಯ]ವ ಕುಳಿತನು । ದಿವಿರಾಜ ।
ಮೆಲ್ಲನೋದಿಸಿದ ಲಿಖಿತವ

|| ೨೬ ||

ಓದಿಸಿ ಒಳಗರುಹಿದನಾದೀಶನ ಲೇಖನವ ।
ಆದರದಿಂದ ನಮಿಸಿದ | ಸುರಪದವಿ- ।
ಯಾದಂತೆ ನಲಿದ ದಿವಿರಾಜ

|| ೨೭ ||

ಊರ್ಜಿತ ನಾಯಕ ಬಂದುದೂರ್ಜಿತ ಮಂಗಳವಿದು ।
ಊರ್ಜಿತದುಲುಪೆಯುಡುಗೊರೆಯ । ನಿತ್ತು ವಿ- ।
ಸರ್ಜಿಸಿದ ಮನೆಗವ ಬೇಗ

|| ೨೮ ||

ಕರಸಿ ಮಂತ್ರಿಯ ಬೇಗ ಪುರವ ಸಿಂಗರಿಸಿದು |
ನೆರೆದ ಬಿದ್ದರಗರುಹೆಂದು । ಪೇಳಿದ ಎ- ।
ಚ್ಚರದಿ ನೇಮಿಸಿದ ದಿವಿರಾಜ

|| ೨೯ ||

ಉಡುಗಿಸಿತಾಗಲೆ ಬೀದಿಯೊಹನೆ ಪನ್ನೀರಂದ ।
ಕಡುಸಾದು ಕತ್ತುರಿಯ ಮಿಗೆ ಹೂಸಿ | ಹೂವನು ।
ಉಡಲು ಘುಮ್ಮೆಂದವೆಳೆದುಂಬಿ

|| ೩೦ ||

ಅರಮನೆ ಕೋಟೆ ಗೋಪುರ ತೇರು ಮಣಿ ಮಾಡ ।
ಬುರುಜು ಸಿಂಗರಿಸಿ ಮೆರೆವಾಗ | ಕಿಕ್ಕಿಂದ ।
ಪುರವಿದ್ದುದಿಂಪ್ರ ಪುರದಂತೆ

|| ೩೧ ||

ಅಂಗಡಿ ಜಗುಲಿ ವಾರಾಂಗನೆಯರ ಕೇರಿ |
 ಸಿಂಗರವಾಗಿ ಮೆರೆವಾಗ | ಪುರವಿದ್ದು |
 ದಂಗಳನಾಳ್ವ ಪುರದಂತೆ || ೨೨ ||

ಎತ್ತ ನೋಡಿದರತ್ತ ತೆತ್ತಿಸಿದ ಕನ್ನಡಿ |
 ಮುತ್ತಿನ ಕುಚ್ಚಾ ಮಣಿಮಾಲೆ | ಯಿಂದಲ್ಲಿ ಸಂ- |
 ಪತ್ತು ಬಂದಂತೆ ಪುರವಿಹುದು || ೨೩ ||

ಮೊದಲೆಂಟು ದಿನ ಪುರವ ಮುದದಿ ಸಿಂಗರಿಸಿದರು |
 ಅದೆ ಬಂದ ಸೋಮ ಪ್ರಭರಾಜ | ದೂರದಲ್ಲಿ |
 ಎಸೆವ ವಾದ್ಯಗಳ ದನಿಯಾಯ್ತು || ೨೪ ||

ಆವನೊಬ್ಬ ಚರ ಮುಂದೈ ತಂದು ನೃಪನಲ್ಲಿ |
 ವಿವರಿಸಿ ಪೇಳ್ವ ಚರ ಬಂದ | ರಿಬ್ಬರಿಗೆ |
 ದಿವಿರಾಜ ಕೊಟ್ಟನುಚಿತವ || ೨೫ ||

ಮದಗಜ ತಾನೇರಿ ಆ ಗಲಭೆಯೊಳು |
 ಪರಿವಾರ ನಾನಾ ಸಿರಿಗೂಡಿ | ಬಿದ್ದಿನರಿಗೆ |
 ಇದಿರಾಗಿ ನಡೆದ ದಿವಿರಾಜ || ೨೬ ||

ಗಜವೆಷ್ಟು ಧ್ವಜಪತಾಕೆಗಳೆಷ್ಟು |
 ನಿಜವಾದ್ಯಗಳೆಷ್ಟು ನೃಪರೆಷ್ಟು | ನೋಡೆ ಭೂ- |
 ಭುಜನರ್ತ್ರಿವಟ್ಟ ಮನದಲ್ಲ || ೨೭ ||

ಅಂದಳ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಿಂದಾ [ತಾ] ಸತ್ತಿಗಿಯಲ್ಲಿ |
 ಒಂದೊಂದು ಪರಿಯ ಹೋ [ತೋ] ರಿಹರು | ಪಿಜ್ಜುಗಿಯ |
 ಸಂದಣಿ ನೋಡಿದ ದಿವಿರಾಜ || ೨೮ ||

ಫರಫರದ ಪರಿವಾರ ಮೊರೆವ ನಾನಾ ವಾದ್ಯ |
 ದೊರೆಗಳೊಗ್ಗಿನಲಿ ಗಜವೇರೆ | ಮೋಡಿಯಲಿ |
 ಬರುತಿರ್ದ ಸೋಮಪ್ರಭ ರಾಜ || ೨೯ ||

ತಾನು ತನ್ನೊಳಗಾದ ನೆನೆ (?) ವಾದ್ಯಗಳಿಂದ ।
ಮಾನವೇಶ್ವರರ ಬಳಸಿನಲ್ಲಿ । ದಿವಿರಾಜ ।
ಆನೆಯನೇರಿ ಬರುತಿರ್ಪ

|| ೪೦ ||

ಮುಟ್ಟಲವ್ವುದು ಒಂದು ತೊಟ್ಟಲಾನೆಯನಿಳಿದು ।
ಮೆಟ್ಟಿ ಹಾವುಗೆಯ ನಡೆತಂದು । ನಗುತರ್ಥಿ ।
ಬಟ್ಟಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹರುಷದಿ

|| ೪೧ ||

ನಿಮಗೆ ಕ್ಷೇಮವೆ ಮತ್ತೆ ತಮಗೆ ಕ್ಷೇಮವೆಯೆಂದು ।
ಸವಿಸುಡಿಯಿಂದ ಸುಡಿದಾಡೆ । ಮತ್ತೆಲ್ಲರು ।
ಪ್ರೀತಿ ಮಾರ್ಗವನಿಬ್ಬರೆಸಗಿದರು

|| ೪೨ ||

ಮತ್ತೆತ್ತಣ ನೃಪತಿಗೆ ವಿನಯವ ಸುಡಿದುದು ।
ಇತ್ತಣ ನೃಪತಿಗವ ಸುಡಿಯಿಂದ । ನೊಡನೊಲ್ಲು ।
ಉತ್ತಮ ಗಜವೇರಿ ನಡೆದರು

|| ೪೩ ||

ದಿಬ್ಬಣವೆರಡೊಂದು ಮಹಾದಿಬ್ಬಣವಾದುದು ।
ಉಬ್ಬುತ ಪುರಕೆ ನಡೆದರು । ಜನಕಿಂತು ।
ಹಬ್ಬ ಬಂದಂತೆ ನಲಿದರು

|| ೪೪ ||

ಕೊರಬು ಬೊಂಬುಳಿ ಕಾಳೆ ಚಂಬಕವ ನಿಸ್ಸಾಳೆ ।
ತಂಬಟೆ ಭೇರಿ ಬಡಿಯಲು । ಹೊಕ್ಕುರಾ ।
ಡಂಬರದಿಂ ಪುರವನು

|| ೪೫ ||

ಎರಡು ದಿಬ್ಬಣವಾ ಸರ್ವರ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ।
ಪರಿದು ಕಿಕ್ಕಿಂದವನೆ ತುಂಬೆ । ಕಿಕ್ಕಿಂದ ।
ಪುರವೆಂಬ ಹೆಸರು ನಿಜವಾಯ್ತು

|| ೪೬ ||

ತೋರಣವನು ಕಟ್ಟಿ [ದಾ] ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಾಗ ।
ಆರೈದು ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ । ಪುರವೆಲ್ಲ ।
ಸಿಂಗರಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ತಲೆದೂಗಿ

|| ೪೭ ||

ತುಂಗಭದ್ರಾನದಿಯು ತುಂಗಾದ್ರಿ ಬಳಸಿದೆ |
 ಸಿಂಗಾರ ಬೇಡವೆನಬೇಕು | ನಗರದ |
 ಹೆಂಗಳೆಲ್ಲರು ನೆನದರು

|| ೪೮ ||

ಬಂದೊಯ್ಯನರಮನೆಯ ಮುಂದಾನೆಗಳನಿಳಿದು |
 ಮುಂದೆ ಚಾವಡಿಯೊಳು * | ನೃಪರಿಬ್ಬ |
 ರೊಂದಾಗಿ ಕುಳಿತರೊಲವಿನಲ್ಲಿ

|| ೪೯ ||

ಅರಸು ಪ್ರಾಪ್ತರು ಥರವರಿ [ದು] ಕುಳಿತಾರು |
 ಪರಿವಾರ ಪ್ರಜೆಗಳದಿರಲ್ಲಿ | ನೋಳ್ವಾಗ |
 ಓಲಗವೆ ಸೊಬಗಾಯ್ತು

|| ೫೦ ||

ಸರಸ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಪಿರಿದು ಹೊತ್ತಿರಲಾಗಿ |
 ಬರಸಿ ಬಂಧುಗಳಾ | ರೋಗಣೆಗೆ |
 ಕರೆದುಕೊಂಡೆದ್ದ ದಿವಿರಾಜ

|| ೫೧ ||

ಕಳವೆಯ ರಾಜಾನ್ನ ಜಳಜಳಿಸುವ ವಿಮಲಾನ್ನ |
 ತಿಳಿಯ ತುಪ್ಪದಾಹಿ ಸರತೋಯ | ಕಚ್ಚಿರಿಹ |
 ಸ್ವಳದಲಾಯ್ತು ಟಿ ಸಖರಿಗೆ

|| ೫೨ ||

ಪರಮಾನ್ನ ಪಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿಪರಿಯ ಕಜ್ಜಾಯದಲ್ಲಿ |
 ನೊರೆವಾಲು ಘಟ್ಟ ಮೊಸರೆಂದಾ | ಸರ್ವರಿಗೆ |
 ಭರತೇಶವೆನಲಾಯ್ತು ಸವಿಯೂಟ

|| ೫೩ ||

ಜಿನಿವಾಲು ಬೆಣ್ಣೆಯಲಿ ಬಗೆಮುರಿ ಸರ್ಕರೆಯಲಿ |
 ಪರಮ ರಸಾನದ ಗುಟುಕಿಯಲ್ಲಿ | ಪಲಬರಿಗೆ |
 ಸುಲಭವೆನಲಾಯ್ತು ಸವಿಯೂಟ

|| ೫೪ ||

ಬಗೆಬಗೆಯ ಬಣ್ಣಾದ ಫಲ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಸಾಬ (?) ಗಳು |
 ಬಗೆ ಬಗೆ ಪಕ್ವಫಲದಿಂದ | ಬಂಧುಗಳು |
 ತೃಪ್ತಿಬಟ್ಟರು ಜನವೆಲ್ಲ

|| ೫೫ ||

* ಚಾವಡಿದರು.

ಪರಿಮಳವ ವೀಳೆಯವ ವರವಸ್ತ್ರ ಭೂಷಣವ
ಪರಮ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಒಲಿದಿತ್ತು | ದಿವಿರಾಜ |
ಪರಿವಾರಕೆಲ್ಲ ತೊಡಲಿತ್ತು ||

ಕುರುವ (?) ಬಟ್ಟರು ವಿವಿಧ ನಿಯೋಗಿಗಳು |
ಅವನಿಪರು ನೆರೆ ತಲೆದೂಗೆ | ಸರ್ವರಿಗೆ |
ದಿವಿರಾಜ ಕೊಟ್ಟ ತೊಡಲುಡಲು || ೫೭ ||

ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜರಿಗೆ ಪ್ರೇಮದ ವಾಕ್ಯವಾ [ಡಿ]
ಹೇಮದುಪ್ಪರಿಗೆ ಗಡಿಯಿಟ್ಟಾಡಿಸಿ | ಸರ್ವರಿಗೆ |
ನೇಮಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಗುಳ್ಳಾತನು || ೫೮ ||

ಕಳೆದುದೊಂದೆರಡಿರುಳು ಬಳಿಕೊಂದು ರಾತ್ರಿಯಲಿ |
ಬಲುನೃಪರಾಸ್ತರೊಡಗೂಡಿ | ರಾಯನ |
ನಿಳಯಕ್ಕೆ ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ || ೫೯ ||

ಅರಮನೆ ತುಂಬಿ ಸರ್ವರುಗೂಡಿ ಕುಳಿತಾಗ |
ಸರಸದೊಳಿದ್ದ ದಿವಿನ್ಯಪಗೆ | ಮೆಲ್ಲಗಂ- |
ತೊರೆದನು ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ || ೬೦ ||

ಸು [ಅ] ರಸ ಕೇಳಿ [ದು] ದಿವಿರಾಜ ಪುರುನಾಥನ ಹೆಮ್ಮಗನಿಗೆ |
ತರು[ವೆ]ನೆಂದು ನಿನ್ನ ತನುಜೆಯ | ಬೇಡಿ ಬೇಡುವೆ [ಲು]
ಸಿರಿಗೆನ್ನೊಳೂರ್ತು ಕಳುಹಿದನು || ೬೧ ||

ಕೊಡು ಕುಂತಳವತಿಯ ಪಟಾಖಂಡದೊಡೆಯನ |
ಕಡು ಚಿಲ್ವ ಭರತನ್ಯಪನ | ಮಹಿಮೆಯ |
ತಡೆಯದೆ ನುಡಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ || ೬೨ ||

ನುಡಿದುದುತ್ತಮ ಲೇಸು ಬೇಡ್ವುದೊಳಿತು ಸಂತೋಷ |
ಕೊಡುವೆನೆಂದನು ತಾ ದಿವಿರಾಜ | ಯೆಂದೆಲ್ಲ |
ಸರ್ವಗೆ ಗೊಂಪುನುಡಿವರು || ೬೩ ||

ಕೊಳು ಕೊಡಿಗಿಬ್ಬರ ದೆಸೆಯಕೆ ಕುಲಚಲದ ಸಿರಿ ನೆನೆದಿತ್ತೆ- |

ನಲು ದಿವಿರಾಜ | ಮ - |

ತ್ತೊಲುಮೆದೋರಿದ ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ || ೬೪ ||

ನೀವು ಕೇಳ್ವುದು ಭಾಗ್ಯ ನಾವಲ್ಲವೆಂಬೆವೆ |

ಆವಿರಾಗವನು ನೊಲಿದು | ದೆಂದೆನುತ |

ಭೂವರನುಬ್ಬಿ ಜಯಜಯವೆನಲು || ೬೫ ||

ಹುಟ್ಟಿದಂದೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟದ್ದುದಾತನಿಗೆ |

ಕೊಟ್ಟೆನೆಂಬುದುಸಚಾರ | ನೀವೆನ್ನ |

ಪಟ್ಟಣಕೆ ಬಂದ ಸಿರಿಕಿರಿದೆ - || ೬೬ ||

ಆದು ಸಾಕು ಕೊಳುಕೊಡಿಗೆ ಮುದತಾಳಿ ಬಂಡಿಯ |

ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು ಮದುವೆಯನಲ್ಲಿ | ಮಾಳ್ವದು |

ಒಪ್ಪಿದೆ*ನೆಂದ ದಿವಿರಾಜ || ೬೭ ||

ಸರಿದೊರೆಗಳಿಗಂತಹುದು ವರಚಕ್ರಿಗಂತಹುದೆ |

ಭರದೊಳಯೋಧ್ಯಾಪುರದಲ್ಲಿ | ನೆನೆವಾಗ |

ಸರಿಯೆಂದ † ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ || ೬೮ ||

ತೀವಿ ತೊಂಭತ್ತಾರುಸಾವಿರ ಪೆಣ್ಣಾ[ದವು]ವು ನಾನಾ |

ತಾವಿಗೆಯವ ಹೋಹಾನದರಿಂದ |

ನೀವಲ್ಲಿಗೆಯ್ದು ಕೊಡುವುದು ಲೇಸು || ೬೯ ||

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೈಧಾರೆಗೆ ನಿನ್ನಯ ಪುತ್ರಿ |

ಸೇರಿದ ತೇಜಕಿರಿದೆ | ಯೊಪ್ಪೆಂದ |

ರಾರಾಯ ಕೂಡೆಯೊಡಂಬಟ್ಟ || ೭೦ ||

ತಾಳಿ ಬಂದಿಯ ಮುಂದೆ ಮೇಳೈಸುವಹುದೀಗ |

ವೀಳೆಯದೊಸಗೆ ಸಲ್ಲಲೆನಲು | ಕೊಟ್ಟನು |

ವೀಳೆಯವನೊಪ್ಪಿ ದಿವಿರಾಜ || ೭೧ ||

* ಗೊಪ್ಪಿರಿ † ಸಿರಿಗೆಂದ

ಕೊಡುವೆನೆಂದವ ಕೊಡಲು ಪಿಡಿದೊಸಗೆಯ ನೀವು |
 ಪಿಡಿಯೆಂದು ಸೋಮಪ್ರಭಕೊಟ್ಟು | ಮತ್ತತ್ತ |
 ಗುಡುಗೊರೆಯ ಕೊಟ್ಟರವರೊಲ್ಲ

|| ೨೦ ||

ನೀತಿತ್ತರೆಲ್ಲದು ನಾವಾಂತುದಲ್ಲವೆ |
 ಹಾನಿಯಿಲ್ಲದಕೆ ದಿವಿರಾಜ | ಯೆಂದು ಸ- |
 ನ್ಯಾನಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನುಡುಗೊರೆಯ

|| ೨೧ ||

ವೀಳೆಯ ಮುಂತಾಗಿ ತತ್ಕಾಲ [ಲ]ಗ್ನದೊಳಗೆಲ್ಲ |
 ಮೇಲುಡುಗೊರೆಯ ನೆರೆತೀವೆ | ನೈಪರ ರಾ- |
 ಜಾಲಯಕೆ ಹೊರಿಸಿ ಕಳುಹಿದರು

|| ೨೨ ||

ಭರತೇಶ್ವರನ ತ್ಯಾಜಿಯರಿಗೆ ಊಳಿಗದ ಹೆಂಗಳಿಗೆ |
 ಪುರುನಾಥನ ಸೊಸೆಗೆ ಕಳುಹಿದನು | ವಸ್ತ್ರಗಳ |
 ಪರಿಮಳ ಭೂಷಣವ ಸೋಮಪ್ರಭ ರಾಜ

|| ೨೩ ||

ಭಾನುರಾಜ ನೈಪಗೆ ಗಾನ ಮಿಗೆ ಕವಿಗಳಿಗೆ |
 ಸೇನೆಗೆಯುಡುಗೊರೆಯ ತೊಡಿಗೆಯ | ಕೊಟ್ಟು ನಿ- |
 ನ್ನೇನ ಬಣ್ಣಿಸುವೆನೊಸಗೆಯ

|| ೨೪ ||

ತಡವಿಲ್ಲದೆಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಪಯಣವಾಗೆಂದು |
 ನುಡಿದೋರಿ ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ | ಬೀಡಾರ |
 ಕಡಿಯಿಡುವಾಗ ಪುರೆಯಿಡಲು (?)

|| ೨೫ ||

ಮತ್ತೆರಡು ದಿನದ ಮೇಲುತ್ತಮದ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ |
 ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯಲಿ ದಿವಿರಾಜ | ಸನ್ನಾಹ- |
 ವಿತ್ತ ಮಾಡಿದನು ಜಗದರಿಕೆ

|| ೨೬ ||

ಹೊಳಲ ರಕ್ಷಣೆಗೊಬ್ಬ ತಳತಂತ್ರ ಸೇನೆ ಸಹವಾಗಿ[ಟ್ಟು] |
 ವಾದ್ಯಗಳ ಗಲಭೆ[ಯೊಳು] ಹರುಷದಲ್ಲಿ | ಹೊರಟನು |
 ಇಳಿಯೆಲ್ಲಚ್ಚರಿಬಡುವಂತೆ

|| ೨೭ ||

- ಕೊಳು ಕೊಡಿಗಿಬ್ಬರ ದೆಸೆಯಕೆ ಕುಲಚಲದ ಸಿರಿ ನೆನೆದಿತ್ತೆ- |
 ನಲು ದಿವಿರಾಜ | ಮ - |
 ತ್ತೊಲುಮೆದೋರಿದ ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ || ೬೪ ||
- ನೀವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದು ಭಾಗ್ಯ ನಾವಲ್ಲವೆಂಬೆವೆ |
 ಆವಿರಾಗವನು ನೊಲಿದು | ದೆಂದೆನುತ |
 ಭೂವರನುಬ್ಬಿ ಜಯಜಯವೆನಲು || ೬೫ ||
- ಹುಟ್ಟಿದಂದೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದುದಾತನಿಗೆ |
 ಕೊಟ್ಟೆನೆಂಬುದುಸಚಾರ | ನೀವೆನ್ನ |
 ಪಟ್ಟಣಕೆ ಬಂದ ಸಿರಿಕಿರಿದೆ - || ೬೬ ||
- ಅದು ಸಾಕು ಕೊಳುಕೊಡಿಗೆ ಮುದತಾಳಿ ಬಂಡಿಯ |
 ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು ಮದುವೆಯನಲ್ಲಿ | ಮಾಳ್ವದು |
 ಒಪ್ಪಿದೆ*ನೆಂದ ದಿವಿರಾಜ || ೬೭ ||
- ಸರಿದೊರೆಗಳಿಗಂತಹುದು ವರಚಕ್ರಿಗಂತಹುದೆ |
 ಭರದೊಳಯೋಧ್ಯಾಪುರದಲ್ಲಿ | ನೆನೆವಾಗ |
 ಸರಿಯೆಂದ † ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ || ೬೮ ||
- ತೀವಿ ತೊಂಭತ್ತಾರುಸಾವಿರ ಪೆಣ್ಣಾ[ದವು]ವು ನಾನಾ |
 ತಾವಿಗೆಯವ ಹೋಹಾನದರಿಂದ |
 ನೀವಲ್ಲಿಗೆಯ್ದು ಕೊಡುವುದು ಲೇಸು || ೬೯ ||
- ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೈಧಾರೆಗೆ ನಿನ್ನಯ ಪುತ್ರಿ |
 ಸೇರಿದ ತೇಜಕಿರಿದೆ | ಯೊಪ್ಪೆಂದ |
 ರಾರಾಯ ಕೂಡೆಯೊಡಂಬಟ್ಟ || ೭೦ ||
- ತಾಳಿ ಬಂದಿಯ ಮುಂದೆ ಮೇಳೈಸುವಹುದೀಗ |
 ವೀಳಿಯದೊಸಗೆ ಸಲ್ಲಲೆನಲು | ಕೊಟ್ಟನು |
 ವೀಳಿಯವನೊಪ್ಪಿ ದಿವಿರಾಜ || ೭೧ ||

* ಗೊಪ್ಪಿರಿ † ಸಿರಿಗೆಂದ

ಕೊಡುವೆನೆಂದವ ಕೊಡಲು ಪಿಡಿಮೊಸಗೆಯ ನೀವು |
 ಪಿಡಿಯೆಂದು ಸೋಮಪ್ರಭಕೊಟ್ಟು | ಮತ್ತತ್ತ |
 ಗುಡುಗೊರೆಯ ಕೊಟ್ಟಿರವರೊಲ್ಲ

|| ೨೧ ||

ನೀತಿತ್ತರೆಲ್ಲದು ನಾವಾಂತುದಲ್ಲವೆ |
 ಹಾನಿಯಿಲ್ಲದಕೆ ದಿವಿರಾಜ | ಯೆಂದು ಸ- |
 ನ್ಯಾನಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನುಡುಗೊರೆಯ

|| ೨೨ ||

ವೀಳೆಯ ಮುಂತಾಗಿ ತತ್ಕಾಲ [ಲ]ಗ್ನದೊಳಗೆಲ್ಲ |
 ಮೇಲುಡುಗೊರೆಯ ನೆರೆತೀವೆ | ನೃಪರ ರಾ- |
 ಜಾಲಯಕೆ ಹೊರಿಸಿ ಕಳುಹಿದರು

|| ೨೪ ||

ಭರತೇಶ್ವರನ ತ್ಯಾಜಿಯರಿಗೆ ಊಳಿಗದ ಹೆಂಗಳಿಗೆ |
 ಪುರುನಾಥನ ಸೊಸೆಗೆ ಕಳುಹಿದನು | ವಸ್ತ್ರಗಳ |
 ಪರಿಮಳ ಭೂಷಣವ ಸೋಮಪ್ರಭ ರಾಜ

|| ೨೫ ||

ಭಾನುರಾಜ ನೃಪಗೆ ಗಾನ ಮಿಗೆ ಕವಿಗಳಿಗೆ |
 ಸೇನೆಗೆಯುಡುಗೊರೆಯ ತೊಡಿಗೆಯ | ಕೊಟ್ಟ ನಿ- |
 ನ್ನೇನ ಬಣ್ಣಿಸುವೆನೊಸಗೆಯ

|| ೨೬ ||

ತಡವಿಲ್ಲದೆಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಪಯಣವಾಗೆಂದು |
 ನುಡಿದೋರಿ ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ | ಬೀಡಾರ |
 ಕಡಿಯಿಡುವಾಗ ಪುರೆಯಿಡಲು (?)

|| ೨೭ ||

ಮತ್ತೆರಡು ದಿನದ ಮೇಲುತ್ತಮದ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ |
 ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯಲಿ ದಿವಿರಾಜ | ಸನ್ನಾಹ- |
 ವಿತ್ತ ವ್ಯಾಡಿದನು ಜಗದರಿಕೆ

|| ೨೮ ||

ಹೊಳಲ ರಕ್ಷಣೆಗೊಬ್ಬ ತಳತಂತ್ರ ಸೇನೆ ಸಹವಾಗಿ[ಟ್ಟು] |
 ವಾದ್ಯಗಳ ಗಲಭೆ[ಯೊಳು] ಹರುಷದಲ್ಲಿ | ಹೊರಟನು |
 ಇಳೆಯೆಲ್ಲಚ್ಚರಿಬಡುವಂತೆ

|| ೨೯ ||

ಅಂಗನೆಯು ಮಗಳಿಗೆ ಪನ್ನಂಗದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ |
ಹೆಂಗಳ ಮೊತ್ತದಲಿ ಬರುತಿರಲು | ಸಂತಸದಲ್ಲ |
ಇಳಿಯ ಜನರೆಲ್ಲ ಜಯವೆನಲು || ೮೦ ||

ತಾನುಸ ಮಾಡದೆ ಭೂಪನೆದ್ದುದಕೆ |
ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ ಪುರೆಯಿಟ್ಟು (?) | ಕುಡೆತಾನು |
ಕ್ಷೇಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪಡೆಗೂಡಿ || ೮೧ ||

ವೊಂಟ (?) ಯಲ್ಲಿ ತಾಳಿ ಪಿಟ್ಟಿಗೆ (?) ಹೊರೆಗಳು |
ಒಂಟಿ ಕಾಲಾಳು ಗಜತೇಜಿ | ಬರಲು ಕಡು |
ಕಟ್ಟು ಹುಮ್ಮೆನಿಸಿ ತೆರಳಿದರು || ೮೨ ||

ಪುರವ ದಾಂಟಿದ ಮೇಲೆ ಕರೆದೊರ್ಜಿತ ನಾಯಕನ |
ಹರಿವುದಯೋಧ್ಯಾ ಪುರಕೆಂದು | ಮುಂದವನ |
ತೆರಳಿಸಿದ ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ || ೮೩ ||

ಬಂದ ಬಿದ್ದಿನರು ತಾನೊಂದಾಗಿ ನಡೆವಾಗ |
ಮಂದಿಗೆ ಭೂಮಿಗೆ ತೆರಪಿಲ್ಲ | ವೆನೆ ಗಾಡಿ |
ಯಿಂದೆಯ್ದು ತಿರ್ದ ದಿವಿರಾಜ || ೮೪ ||

ಭರದಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ದೇಹ ಕೊರಗುವುದು ಕನ್ನಿಕೆಗೆ |
ತರಹರದಿ ಬನ್ನಿ ದಿವಿರಾಜ | ಎಂದು ತಾ ನಿ- |
ಸ್ತರಿಸಿದ ಸೋಮಪ್ರಭರಾಜ || ೮೫ ||

ಪುರುನಾಥನ ಸೊಸೆಯಂತೆ ಭರತೇಶನ ಸತಿಯ |
ನುರುತರವೇಕೆ ನಮಗಂದು | ಸುಖದಲ್ಲ- |
ಬ್ಬರು ಜೋಕೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದರು || ೮೬ ||

ಕುರುಕುರು ಪಯಣದಲ್ಲಿ ತೆರಪಂತು ನಡೆಯುತ |
ಮರುದಿನವೆತ್ತಿ ನಡೆಯುತ್ತ | ಕನ್ನಿಗೆ |
ಹರುಷದೋರುವಂತೆ ನಡೆದರು || ೮೭ ||

ದೇವರಿಗೊಂದು ಹೂವನೊಯ್ಯರಂತೆ ।
ಭಾವಿಸಿ ಭರತ ನೃಪತಿಗೆ । ತರುಣಿಯೊಂ ।
ದಾವೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ ರೊಲವಿನಲ್ಲಿ

|| ೮೮ ||

ಸಂದ ಸಂಪತ್ತು ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯವ ।
ವಿಂದೆ ಸೂಚಿಸುತ ಪಯಣದಲ್ಲಿ । ಭರತೇಶ ।
ನಿಂದಧಿಕ ಪುಣ್ಯ ದೊರೆಯುಂಟೆ ?

|| ೮೯ ||

ತೆರಳುವಾಗಲ್ಲ ಪುರಪುರಕೆ ಸಿಂಗರಿಸಿ ।
ನಿರದಿದಿಗೊಂಬರಖಿಳರು । ಸದರವೆ ।
ಪುರನಾಥನ ಹಿರಿಯ ಸೊಸೆಯಲ್ಲಿ

|| ೯೦ ||

ಮದುವೆಯಂತೆ ಮುದದೊಳವರೆಯ್ದೆ ।
ಅದಕಂಜಿ ತಾನು ಪುರಕೆಯ್ದೆ । ದೇವಗೆ ಒ- ।
ಪ್ರದೊಳಿರಗಿ ಪೇಳ್ವ ನೊಸಗೆಯ

|| ೯೧ ||

ಮೋದದವಗುಡುಗೊರೆಯ ಆದರದೊಳಗಿತ್ತು ।
ಆ ದೇವನಿಬ್ಬರರಸಿಯರು । ಕಳುಹಿದರು ।
ದಾದಿಯ ಕಯ್ಯಲುಡುಗೊರೆಯ

|| ೯೨ ||

ಭರತೇಶನ ಸಖರೇಲ್ಲ ಕರೆದು ಮನ್ನಿಸಿದರು ।
ಪುರದಲುತ್ಸಾಹವೆಸಗಿತು । ದೇವನು ಸಿಂ ।
ಸರಿಸ ಹೇಳಿದನು ನಗರಿಯ

|| ೯೩ ||

ಡೆಸೆದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಗಳು ಪೊಸಬುರುಜು ಸಿಂಗರಿಸಿ ।
ಮಿಸುಪ ತೋರಣವ ಗುಡಿಗಟ್ಟು । ಚೌಹವ (?) ಕಾ ।
ಣಿಸಿದವಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೆರೆವಾಗ

|| ೯೪ ||

ಸಾದು ಕಸ್ತುರಿಯಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಸಾರಣೆಯಾಯ್ತು ।
ಸಾದಿಸಿ ರಂಗೋಲೆಯಾಯ್ತು । ಪೂಗೆದರೆ ।
ಮೇದಿನಿ ಗಂಧಮಯವಾಯ್ತು

|| ೯೫ ||

ಕಂಚಿನ ತೋರಣ ರತ್ನ ಸಂಚಯದ ತೋರಣ !

ಕಾಂಚನ ತೋರಣಗಳಿಂದ | ಪುರವಿಹುದು |

ಮಿಂಚಿನ ಜಾತ್ರೆ ನೆರೆದಂತೆ

|| ೯೬ ||

ತೋರಣ ಮುತ್ತಿನ ಕುಚ್ಚು ಕೇರಿ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ |

ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿ ಮೆರೆವಾಗ | ಪುರವಿಹುದು |

ತಾರಗೆಯಿಸಿದಂತೆ ಮೆರೆದು

|| ೯೭ ||

ಪಟ್ಟಿ ಕನ್ನಡಿ ರುಲ್ಲ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ದೆಸೆದೆಸೆಯಲ್ಲಿ |

ಕಟ್ಟಲಯೋಧ್ಯಾ ಪುರವಾಗ | ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ |

ಪುಟ್ಟದ ಪುರವೊಯಿನನಾಲ್ತು

|| ೯೮ ||

ದಿವಿರಾಜನರಮನೆಯ ಸವನಿ[ಸಿ] ಸಿಂಗರಿಸಿದರು |

ಅವನ ಬಾಂಧವರಿಗರಮನೆಯ | ಕೇರಿಗಳು |

ಪವಣಿಸಿ ಶೋಭಿವಡೆದವು

|| ೯೯ ||

ಮುನ್ನ ತಿಂಗಳು ತೊಡಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ರಾಗಿಸಿದ |

ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದ ದಿವಿರಾಜ | ನಡೆಭೇರಿ |

ಸನ್ನೆ ಸೂಚಿಸಿತು ಸಕಲರಿಗೆ

|| ೧೦೦ ||

ಕರೆ ಕಳುಹಿ ಭೂವರನ ಭರತೇಶನ ಕೆಳೆಯರನು |

ಪರಿವಾರಗೂಡಿಯಿದಿಗೊಳ್ಳೆ | ಯೆನಲಾಗ |

ಪುರುನಾಥ ಕರಸಿ ಬೆಸಸಿದ

|| ೧೦೧ ||

ನೀನು ಪೋಗೈ ಎಂದು ವೃಷಭೇಶ ದೇವರು |

ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಕಳುಹಲು | ಐದ್ಯಮ |

ಹಾನಾದ ವೆಸೆಯೆ ನಡೆದರು

|| ೧೦೨ ||

ಕಿರಿಯಳಿಯನ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಉರೆ ಕಚ್ಚಿ (?) ಭೂವರನು |

ನೆರೆಯಳಿಯನ ಸಖರು ದೊರೆಗಳು | ಪ್ರಾಪ್ತರು |

ತುರುಗಿ [ಹ] ಬೈರೆ ನಡೆ [ದ] ನಿದಿರಾಗಿ

|| ೧೦೩ ||

ದಿವಿರಾಜರ ಕಂಡಪ್ಪಿ ನಿವಹಕೆ ವಿನಯವ ನುಡಿದು |
ರರ [?] ದೊರೆ ಸೋಮಪ್ರಭನಿಗೆ | ಕಚ್ಚೆಂದ್ರ |
ವಿವಿಧೋಪಚಾರನೆಸಗಿದ || ೧೦೪ ||

ವೃಷಭೇಶನೊಲವಿಂದ ಸೋಮಪ್ರಭನನು ಕಳುಹೆ |
ಆಸಮ ಸಂತೋಷವಡೆದನು | ನನಗಿಷ್ಟು |
ಹಸರೇಕೆಂದನು ದಿವಿರಾಜ || ೧೦೫ ||

ಕೇಳಿಯೆಲ್ಲರು ನಮಿಸಿ ನಿನ್ನಳಿಯನ ಸಖರಿವರು |
ತಳಿಯೆಂದು ಸೋಮಪ್ರಭ ಪೇಳ್ವೆ | ದಿವಿರಾಜ |
ಗಲನೊಡ ಲೇಸ ನುಡಿದನು || ೧೦೬ ||

ಭೇರಿ ತಮ್ಮಟೆ ಕಹಳೆ ವಿರಣವಲೆ [?] ನಿಸ್ಸಾಳ |
ಭೋರೆನಲು ಸರ್ವರೊಡಗೂಡಿ | ಪುರವ ಗಂ- |
ಭೀರದಲ್ಲಿ ಪೊಕ್ಕರೊಸಗೆಯಲ್ಲಿ || ೧೦೭ ||

ಪುರವ ಹೋಗಲೊಡನೆ ಬೀರರಮನೆಗೆ ಮಗಳನು |
ಸುರದೇವಿಗೂಡ ಮಿಗೆ ಕಳುಹಿ | ದಿವಿರಾಜ
ಪುರುನಾಥನೆಡೆಗೆ ನಡೆದನು || ೧೦೮ ||

ಗಜವನಿಳದಖಿಳ ಭೂಭುಜರೊಡನೆ ಬರೆ ತನ್ನ |
ನಿಜ ಸುತನ ಕೂಡಿ ಬರಲಾಗ | ಗಂಭೀರ |
ರುಜುದೋರಿ ನಡೆದಾಗ ಮತ್ತಲ್ಲಿ || ೧೦೯ ||

ಸೋಮಪ್ರಭ ಕಚ್ಚೆಂದ್ರರು ಪ್ರೇಮದಿ ನಡೆಸಲು ಮುಂದೆ |
ತಾ ಮೆಚ್ಚಿ ನಡೆದ ದಿವಿರಾಜ | ದೇವನ |
ಆ ಮಹಾ ಸಭೆಯನೊಳಪೊಕ್ಕ || ೧೧೦ ||

ಸುರರೆರಗುವನಿಗೆ ನರರೆರಗುವದಚ್ಚರಿಯೇ |
ದರುಸನವಾಗಿ ದಿವಿರಾಜ | ಮಗಗೂಡಿ |
ಪುರುನಾಥನಡಿಗಿರಗಿದನು || ೧೧೧ ||

ಸ್ವಾಮಿ ಕುಳಿರ ಕೊಡಿಸೆ ತಾ ಮಗ ಸಹ ಕುಳಿತನು |
 ಸೋಮಪ್ರಭ ನೆರೆಗಾಲವ [?] ಗೂಡಿ | ಕಚ್ಚೆಂದ್ರ |
 ಕ್ಷೇಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು || ೧೧೨ ||

ದಿವಿರಾಜ ಪರಮ ಬಾಂಧವನಲ್ಲವೆ ನಮಗೆಂದು |
 ವಿವರಿಸಿದನೊಲ್ಲ ಪುರುನಾಥ | ನಂತಹು |
 ದೆಂದನು ಸೋಮಪ್ರಭ ರಾಜ || ೧೧೩ ||

ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಗೆ ತಕ್ಕ ಕನ್ನಿಕೆಯ ಪಡೆದವ- |
 ನುನ್ನತ ಬಂಧುವೆನಬೇಕು | ವಾಕ್ಯವು |
 ಚೆನ್ನಾದುದೆಂದ ಸೋಮಪ್ರಭನು || ೧೧೪ ||

ಎನೆ ಸೋಮಪ್ರಭ ನೀನಿಂತು ನುಡಿವರೆ |
 ನಾನಾ ರಾಜನ ಬಂಧು ಪರಮನ | ಪೂಜುವ |
 ಮಾನವನೆಂದ ದಿವಿರಾಜ || ೧೧೫ ||

ತೀರ್ಥೇಶನೊಳು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನಮ್ಮ |
 ಪಾರ್ಥಿವರ ಪುಣ್ಯವದರಿಂದ | ಹೆಣ್ಣೊಂದು |
 ಕೂರ್ತಿತ್ತ ನಾನು ಸುಖಿಯೆಂದ || ೧೧೬ ||

ಸುಂದರಾರ್ಥವ ನುಡಿದ ಮುಂದೊಸಗೆಯನು ಮಾಡೆಂದ |
 ಇಂದೀತ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಲಿ | ಕಳುಹಿಸಿ ಒ |
 ಲಿದು ಪೇಳಿದನು ಸೋಮಪ್ರಭನು || ೧೧೭ ||

ತಂದೆಗೆ ಮಗನಿಗೆ ಪೆಂಪಿಂದುಡುಗೊರೆಯಿತ್ತು |
 ಒಂದಾಗಿ ಬಂದ ದೊರೆಗಳಿಗೆ | ಮಾನಿಸಿ |
 ಮಂದಿರಕೆಯ್ದವರ ಕಳುಹಿದನು || ೧೧೮ ||

ಮಗಗೂಡಿ ದೇವನಿಗೆ ಮಗುಳಿ ವಂದಿಸಿ ತನ್ನ |
 ಬಗೆಯ ಭೂಭುಜರು ಸಹವಾಗಿ | ದಿವಿರಾಜ |
 ನಗುತವೆಯ್ದಿದನು ನಿಜ ಗೃಹಕೆ | || ೧೧೯ ||

ಬಳಿಕ ಸೋಮಪ್ರಭನಿಗೆ ಉಲುಪಿಯುಡುಗರೆಯಿತ್ತು |
ಬಳಬಂದ ನೃಪಗುಡಲಿತ್ತು | ವೃಷಭೇಶ |
ಬಳಲಿದಿರಿ ಮನೆಗೆ ತೆರಳೆಂದ

|| ೧೨೦ ||

ಉಲುಪಿಗಳ ಬಿಯಗರಿಗೆ ನಿಲಲೀಯದೆ ಕಳುಹಿದ |
ಒಳಗೆಯೂಳಿಗದ ಸತಿಯರಿಗೆ | ಕೈಯ್ಯಾ- |
ಗಳುಡುಗೊರೆಯಿತ್ತು ಕಳುಹಿದನು

|| ೧೨೧ ||

ತಾನಿಷ್ಟು ಮಾಳ್ಪಾಗೆ ಮಾನಿನಿಯರೊಳಗರಿದು |
ಬೋನಗುಡುಕಿಯನು ಕಳುಹಿದರು | ದಿವಿರಾಜ |
ಗಾನಂದ ಹೆಚ್ಚಿತಡಿಗಡಿಗೆ

|| ೧೨೨ ||

ಪರಿವಾರಕೆ ನೃಪಗೆ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಮನೆಮಾರು |
ಪಿರಿದುಲುಪಿ ಸಂದು ಸುಖಮಿರ | ಲೆಂದೊಲ್ವು |
ಪುರುನಾಥ ಮಂತ್ರಿಗುಸುರಿದನು

|| ೧೨೩ ||

ವಿನಯದಲಿ ಕಚ್ಚರಾಜನ ಕಳುಹಿ ಮತ್ತಿತ್ತ |
ಜನನ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ವೃಷಭೇಶ | ತನ್ನರಮನೆಗೆಯ್ದೆ |
ಜಿನಜಿನವೆಂದು ಪೊಗಳಿದರು

|| ೧೨೪ ||

ಚೋದ್ಯವಾಗಿರೆ ಧರೆಗೆ ಹೃದ್ಯ ಮಂಗಲ ಮಾಳ್ವ |
ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ವೃಷಭೇಶ | ನಿದ್ವನು |
ಮಧ್ಯಮಂಗಲದ ಶೋಭನ

|| ೧೨೫ ||

ಭರತೇಶನ ಮಂಗಲವ ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ಸುಖವಕ್ಕು |
ಸಿರಿಯಕ್ಕು ಪುಣ್ಯ ಘನವಕ್ಕು | ಜಯವಕ್ಕು |
ಗುರುಹಂಸನಾಥನೊಲವಕ್ಕು

|| ೧೨೬ ||

ಮಧ್ಯಮಂಗಲದ ಶೋಭನ ಸಮಾಪ್ತ

ಕಲ್ಯಾಣದ ಶೋಭನ ಸಂಧಿ

ಶ್ರೀ ಚಿದಂಬರ ಪುರುಷಾ ವಾಚಾಮಗಮ್ಯನೇ |
ಆಚಾರ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕನೇ | ಧನ್ಯರಿಗೆ |
ಗೋಚರಿಸುವಭವಾ ಮತಿದೋರು .

|| ೧ ||

ಬಂದ ಬಿಯಗಗವನ ಮಂದಿ ಬಾಂಧವರಿಗೆ |
ಮಿಂದುಂಡು ಹರುಷವಡೆವಂತೆ | ವೃಷಭನಾ |
ನಂದದಿಂದುಲುಪಿ ಗೊಡಿಸಿದ

|| ೨ ||

ಧಾರೆಯೆರೆಯದ ಮುನ್ನ ಬಾರನು ಮನೆಗೆಂದು |
ಆರೈಯುತ್ತವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ | ಬಿಯಗನಿ- |
ಗೋರಂತೆ ತೃಪ್ತಿವಡೆಸಿದನು

|| ೩ ||

ಕಚ್ಚರಾಜನು ಮಹಾ ಕಚ್ಚ ಸೋಮಪ್ರಭನು |
ಹೆಚ್ಚಿನ ನೃಪರು ಮನೆಗೆಯ್ದು | ದಿವಿ ನೃಪಗೆ |
ಉತ್ಸಾಹ ಮಾತನುಸುರಿದರು

|| ೪ ||

ಏಳಿಂಟು ದಿನ ಹೋದ ಮೇಲೊಂದು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ |
ತಾಳಿಬಂದಿಯನು ಹದುಳಿಸುವ | ಮಂಗಲಕೆ |
ವೇಳೆ ದೋರಿದನು ವೃಷಭೇಶ

|| ೫ ||

ದಿವಿರಾಜನರಮನೆಗೆ ವಿವಿಧ ಭೂಪರ ಕಳುಹಿ |
ತನೆ ತಾಳಿಬಂದಿಯೊಸಗೆಯ | ಮಾಡಿಸಿದ |
ಭುವನ ಭಾವೆಂದು ಹೊಗಳಿತು

|| ೬ ||

ಬೆಳಗಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತರ ಕಳುಹಿ ಮಂಗಲಕೆಂದು |
ತಳುವುದುತ್ಸಾಹವ ತೊಡಗಿಂದು | ದಿವಿ ನೃಪಗೆ |
ತಿಳಿಸೆ * ಹೇಳಿಸಿದ ವೃಷಭೇಶ

|| ೭ ||

* ಯೆಳಸಿ

ಹತ್ತನೆಯ ದಿನದಿರುಳು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಲಗ್ನ |
 ಬಿತ್ತರದೊಳಿಂದು ಮೊದಲಾಗಿ | ವಿಭವದಿ ಸಂ- |
 ಪತ್ತು ಸಾಲಲೆಂದು ಕಳುಹಿದರು

|| ೮ ||

ಮನವುಬ್ಬಿ ದಿವಿರಾಜ ವಿನಯದಾಸ್ತರ ಕಳುಹಿ |
 ಮನೆಗೆಯ್ದಿ ತನ್ನ ಮಡದಿಗೆ | ವೇಳಿದ ನಂ- |
 ದನೆಯ ಸಿಂಗರಿಸಲನುವಾಗೆ

|| ೯ ||

ಮಜ್ಜನ ಮಾಡಿಸಿ ಸಜ್ಜನರಾನಂದಕೆ |
 ಉಜ್ಜಗದ ಪೆಂಗಲೊಡಗೂಡಿ | ಸಿಂಗರವ |
 ಪಜ್ಜಳಪ ಕನ್ನೆಯರೆಸಗಿದರು ೯

|| ೧೦ ||

ನೆರೆ ಪುಷ್ಪ ಬಣಾಕೆ ಜಗರಿಗಟ್ಟುವಂದದಲಿ |
 ನರುನುರುಯೆಂಬ ಹೊಳಹಿನ | ಸೀರಿಯಾ |
 ನಿರಿವಿಡಿದಾಕೆಗುಡಿಸಿದರು

|| ೧೧ ||

ಸೆಳೆನಡುವಿಗೆಡೆಂದತ್ತತ್ತ [?] ಕೆಳ ಕೆಳ ತರಹಾಗಿ |
 ಯೆಳೆಯಳುಟ್ಟುಡುಗೆ ಮೆರೆದುಡು | ದುಮ್ಮತ ಹೂವ [?] |
 ತಳಮೇಲು ಮಾಡಿ ಪಿಡಿದಂತೆ

|| ೧೨ ||

ಮೊಗವೆಂಬ ಚಂದ್ರಮಗೆ ಸೊಗಸಿವ ರಾಹುವನು |
 ನೆಗೆದಾಡೆ ಕಜ್ಜಳವಿಪ್ಪಂತೆ | ಮುಡಿಗಟ್ಟು |
 ಸೊಗಸು ಮಾಡಿದರು ಸತಿಯರು

|| ೧೩ ||

ಕುಂತಳೆಂದರೆಯಾಕೆಯ ಜೋತುದು ಹಿಮ್ಮಡ ಮುಟ್ಟು |
 ಕುಂತಳವತಿಗೆ ಗುಣನಾಪು | ತುರುಬಿಹುದು |
 ಕಂತುವಿನ ಕಡೆಯ ಹರಗಿಯ

|| ೧೪ ||

ಮುತ್ತಿನ ಬಳೆ ಚೆನ್ನ ಮುತ್ತಿನ ಪಿರಿ ತೊಂಡಿಲು |
 ಮುತ್ತಿನ ಬೈತಲೆಯು ಮೆರೆವಾಗ | ನಕ್ಷತ್ರ |
 ಕತ್ತಲೆಯೊಳೆಸೆವ ತೆರನಾಯ್ತು

|| ೧೫ ||

೯ ಕನ್ನೆಯರೆಸಗಿದರು

ಮಕರಿಕ ಪತ್ರವನು ರಚಿಸಿದರು ಗಲ್ಲದಲ್ಲ |
ಚಕಚಕಿಪ ಬೊಟ್ಟು ಹರಳೋಲೆ | ಮೂಗುತಿಯ |
ಸಖಿಗೆ ಕಾಡಿಗೈಯ ರಚಿಸಿದರು || ೧೬ ||

ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಸರ....ಒಪ್ಪಿರಲು |
ಉರದ ಹೊರಲುಳಿಪದಕವು | ಅಲೆಯಲು ಸಿಂ |
ಗರವ ಮಾಡಿದರು ಚಿಲುವಾಗೆ || ೧೭ ||

ಬಳೆ ಕಂಕಣವುಂಗುರವು ತೋಳೋಳಿಸೆಯೆ ಭುಜಕೀರ್ತಿ |
ನಳನಳಿಸುವ ಹಸ್ತಕಡಗವ | ಗೌಳಸರದಿಂದ |
ನಳತೋಳೋಳಿಸೆವ ಸತಿಗಂದು || ೧೮ ||

ಸೆಳೆ ನಡುವಿನ ಚಿಂತಾಕು ತೊಳತೊಳವ ಕಟಿಸೊತ್ತ |
ಉಲಿವಂದಿಗೆಗಳು ತಳತಳಪ | ಪೆಂಡೆಯದಿಂದ |
ಲಲನೆ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಮೆರೆದಳು || ೧೯ ||

ವೀರ ಮುದ್ರಿಕೆ ಪಿಲ್ಲಿ ಸಿರಿ ಮಿಂಚಿಟ್ಟುಗುರು |
ಅಚ್ಚಕೆಂಪಿನ ಮೈಗೆ ಪಚ್ಚೆಯ ರವಕೆಯು | ರತಿಯೊಡನೆ |
ಮಚ್ಚರಿಸುವಂತೆ ಮೆರೆದಳು || ೨೦ ||

ನವರತ್ನ ಭೂಷಣವ ಯುವತಿಗೆ ಸಿಂಗರಿಸಿ |
ಇವಳು ಮಾಣಿಕದ ಪ್ರತಿಮೆಯೊ | ಸುರಪತಿಯ |
ಭವಿ ಮಿಕ್ಕುದಾ ಹಾಗಾಯೆನಿಸಿದಳು || ೨೧ ||

ಆಭರಣವನನುಗೊಳಿಸಿ ಶೋಭೆಯೊಳಾರತಿಯೆತ್ತಿ |
ಶ್ರೀ ಭರತೇಶನಗೆಣೆಯೆಂದು | ಜಯವೆಂದು |
ಸೋಭಾನದಿ ಸೇಸೆ ತಳೆದರು || ೨೨ ||

ಕನ್ನಡಿಯ ತೋರಿದರೆ ಚೆನ್ನೆ ವೀಳೆಯಗೊಳುತ |
ಮುನ್ನಿಟ್ಟು ನೋಡೆ ನಸುನಕ್ಕು | ನಂದಕಿಯ |
ಮನ್ನಿಸಿ ಹರುಷದೊಳಿರುತಿಹಳು || ೨೩ ||

ಲಲನೆ ಸಿಂಗರವಾಗಿ ಸುಲಭ ವಿಭವದೊಳರಲು
ಚಲುವ ಭರತೇಶನನುವರಿದು | ಕೆಳೆಯರು |
ನಲಿದು ಸಿಂಗರವನೆಸಗಿದರು

|| ೨೪ ||

ಸೆರಗು ತೋರ್ಯಸೆವ ಕಾಸೆ ತುರುಬು ಚಿಮ್ಮುರಿ ಚುಂಗು |
ಮೆರೆದು ವಬ್ಬ [?] ನೆರೆ ಹೊರಿದದು | ಸೆರಗಿಳಿದು |
ದೊರೆ ವೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರೆದನು

|| ೨೫ ||

ಪಿಂಗಿಲೊತ್ತಿದ ಪನ್ನೆ ರಂಗಿನ ಗೊಂಡಿಲು ವಂಚೆ |
ಮಂಗಲ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಕಿರಿಬೊಟ್ಟು | ಮೆರೆಯಲು |
ಸಿಂಗಾರದೊಡೆಯ ಮೆರೆದನು

|| ೨೬ ||

ಹೊರಲುಳಿಯು [ವ] ಹಸ್ತ ಕಡಗವ ಓರಂತೊಪ್ಪುವ ಪದಕವ |
ಸಿರಿ ಮುತ್ತಿನಲಿ ರಚಿಸಿದ | ಜನಿವಾರ |
ರಾಜೇಂದ್ರಗೆಸೆದು ಮೆರೆದವು

|| ೨೭ ||

ಬಾಪುರಿ ತೋರರುಳೆಲೆ ತಾಲೆಯ ವ್ಯಾಪದ ಕಂಕಣ ಕಡಗವ |
ರೂಪಕ ದುಂಗರವು ಸರಪಣೆ | ಕೈಯೆಳೆಯಿಂದ |
ಭಾಪು ಲೇಸೆನಿಸಿ ಮೆರೆದನು

|| ೨೮ ||

ನಡುವಿನ ದೊಡ್ಡಾಣ ಗೊಂಡೆಯ ಹೊನ್ನುಡಿದಾರ |
ಪೆಂಡಿಯವು ಪಾದಸರದಿಂದ | ಪುಷ್ಪ ಕೋ- |
ದಂಡಜಿತ ಮೆರೆದನು

|| ೨೯ ||

ಮಿಂಚಿನುಂಗುಷ್ಟವು ಕೋಲ್ಮಿಂಚೂಡಿದಲತಗೆಯು |
ಮಿಂಚು ಹಾವುಗೆಯ ಮಿಗೆ ಮೆಟ್ಟಿ | ಮಿರುಮಿರನೆ |
ಮಿಂಚುತೊಪ್ಪಿದನು ಮದುವನಿಗ

|| ೩೦ ||

ಸೋಜಿಗ ಸಿಂಗರವನು ರಾಜಸಿಂಗರವಾಗಿ |
ಈ ಜಗ ಚೆಲುವಿನೊಡೆಯನು | ಚಲುವಿಂದ |
ಮೂಜಗವ ಗೆಲುವನೆನಿಸಿದನು

|| ೩೧ ||

ಭರತೇಶ ವೈಭವ

೩೪

ಸತಿಯ ಮಹಿಮೆಯ ಕೇಳ್ವ ಮತ್ತಲ್ಲಿ ನಲಿಯುತ |
ಸತಿಯರೊಗ್ಗಿನಲಿ ವಿಭವದಲ್ಲಿ | ಕುಂತಲಾ- |
ವತಿ ಸಿತನ ಮನೆಯೊಳಿರುತಿಹಳು

|| ೪೨ ||

ದಶದಿನದಿರುಳಿನಲ್ಲಿ ಕುಶಲದ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ |
ಸೊಸೆಯು ಬರಲೆಂದು ವ್ಯವಭೇಶ | ಕಳುಹೆ ಸಂ- |
ತಸ ವಡೆದಿದ್ ದಿವಿರಾಜ

|| ೪೩ ||

ಧವಲ ಶೋಭನ

ಶ್ರೀ ಭರತೇಶ್ವರಗೊಲಿದು |

[ಆ] ಭವವಿತ್ತ ಮಹಾತ್ಮ |

ಶೋಭನ ಮತಿದೋರೆನಗೆ ನಿರಂಜನ ಸಿದ್ಧ

|| ೧ ||

ಕನ್ನೆಗೂ ಕನ್ನೆಯ ತಾಯಿಗೂ |

ಪನ್ನಂಗ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ |

ಬಿನ್ನಣವಡೆದಿರೆ ನಡೆವರು ಧವಲನ ಪಾಡಿ

|| ೨ ||

ದೊರೆದೊರೆಗಳು ನಾಯಕರು |

ಪರಿವಾರ ಗಜ ತೇಜಿ |

ಸಿರಿತಕ್ಕೆಯ ಪುಜನೋಡ್ಡನು ದಿವಿರಾಜ

|| ೩ ||

ಕಾಳಿ ಪಿನಾಕಿಯು ನಪಿರಿ ದೋಳು |

ಮೃದಂಗ ಬೊಂಬುಳಿಯು |

ಸೂಳೈಸುವ ತಮ್ಮಟಿ ಭೇರಿಯೊಳಡಿಯಿಟ್ಟ

|| ೪ ||

ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪುಷ್ಪದಲಿ |

ಮುನ್ನೆರಡು ಬಲವಿಟ್ಟಡಿ |

ಪನ್ನಿಧಿವಡೆದು ಬಲವಾಗಿಯೆ ನಲಿದೆಯ್ದರು

|| ೫ ||

ಮದುನೆಯ ಮಂಟಪಕೆ |

ಸಡಗರದಿ ಪಜ್ಜೆ ಯಿಡುವಾಗ |

ಇದಿಗೊಂಡನು ಸೋಮಪ್ರಭ ರಾಜವರನು

|| ೬ ||

ಪಟಹ ಚಿಂಗು ನಿಸ್ಸಾಳ |

ಪಿಟ್ಟಿ (?) ಯೊದರೆ ಸುಂದರಿಯರ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ |

ವೃಂದದೊಳೊಳವೊಕ್ಕರು ಮದುನೆಯ ಮಂಟಪಕೆ

|| ೭ ||

ಭಾಸುರಾಜನು ಕಚ್ಚೇಂದ್ರನು |
 ಮಾನಿತ ಮಂತ್ರದ ದ್ವಿಜರು |
 ಸಸುಮತದಿಂದನೊಳಪೊಕ್ಕ ದಿವಿರಾಜ || ೮ ||

ಮುತ್ತಿನ ಮೆಟ್ಟಿಕ್ಕೆಯಲಿ |
 ಮೆತ್ತನೆ ನಿಂತಳು ಕನ್ನೆ |
 ಮತ್ತೆ ಧವಲವ ಪಾಡುತಿವ್ವರು ಕೆಳದಿಯರು || ೯ ||

ಆತಗಾತಗಯ್ಯನಿಗೆ |
 ಧವಲದ ಹಾಡ ಹೇಳುತ |
 ಉತ್ತಮದ ಒಲವ ಪಾಡುತಿದ್ದರು ಕೆಲಕೆ ಬಂದನು ಭರತೇಶ|| ೧೦ ||

ಶೃಂಗಾರವೆ ನೃಪನಾಯ್ತೊ |
 ತುಂಗ ಮೋಹನ ವಿಭುವಾಯ್ತೊ |
 ತಿಂಗಳ ಬಿಂಬವೋಲೆನಲಾಯ್ತೊಯ್ಯನೆ ನಡೆತಂದ || ೧೧ ||

ಎರಡು ಮೆಟ್ಟಿಕ್ಕೆಯನು |
 ನೀರೆಯಿದ್ದಳು ತೆರೆಯಾಚೆ |
 ಕಿರಿ ಭೂಸುರರೋದಿದರು ಮಂಗಲಾಷ್ಟಕವ || ೧೨ ||

ಶ್ರೀಯುತ್ ಮಂತ್ರವನೋದಿ- |
 ಧಾಯದಿ ಸೇಸೆಯನಿಡುತ |
 ಆಯತವೆಯೆನಲಾಯತವೆಂಬರು ಕೆಲರು || ೧೩ ||

ಪದಮಲ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯ |
 ಮದುಮಕ್ಕಳಿಗೊಲಿದಿಡುತ |
 ಪದದಾಯತವೆಯೆನಲಾಯತವೆನುತಿಹರು || ೧೪ ||

ತೆರೆ ತೊಲಗಿತು ಕ್ರಮದಿಂದ |
 ವರ ಪುತ್ರಿಯ ಕೈಯಿಂದ |
 ಭರತೇಶಗೆ ಮಾಲೆಯನಿಡಿಸಿದ ದಿವಿರಾಜ || ೧೫ ||

ಮತ್ತಳಯನ ಹಸ್ತದಲಿ |
 ಸುತ್ತಣವರು ಜಯವೆನಲು |
 ಪತ್ತಿಸಿ ಪುತ್ತಿಯ ಹಸ್ತವನು ದಿವಿರಾಜ || ೧೬ ||

ಎಳೆಯ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಗೆ |
 ಸಲಿಸುತ ನೀರೆರಿವಂತೆ |
 ಸತಿಗಿಂಡಿಯನೆತ್ತಿ ಧಾರೆಯೆರೆದ ದಿವಿರಾಜ || ೧೭ ||

ಇದು ಪಟುಖಂಡದ ಸಿರಿಗೆ |
 ಮೊದಲ ಸಂಪವೆಂದೆನಿಸಿ |
 ಮದುವಳಿಗೆಯ ಕೈಯವಿಡಿವನೊಲಿದು ಭರತೇಶ || ೧೮ ||

ಮುಂದಕೆ ನಡೆದು |
 ಸುಂದರಿಯಂಗುಲಿವಿಡಿದು |
 ಬಂದು ಹೋಮವ ಬಲಗೊಂಡನು ಮದುಪಣಿಗೆ || ೧೯ ||

ಮಂದರವನು ಸತಿಗೂಡಿ |
 ಚಂದಿರ ಬಲಗೊಂಬಂತೆ |
 ಅಂದು ಹೋಮವ ಬಲಗೊಂಡನು ನಲ್ಲಳವೆರಸಿ || ೨೦ ||

ಗಜತೇಜದ ಈ ವೆಣ್ಣಾನೆ |
 ರುಜುಮಾರ್ಗದಿ ಹೋಹಂತೆ |
 ನಿಜಪತಿಯೊಡನೋಜೆಯೊಳೆಯ್ವಿದಳಂಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೨೧ ||

ಪಂಚಮದಿನದುದಯದಲ್ಲಿ |
 ಮಿಂಚು ಮೆರೆಯೆ ಶೃಂಗರಿಸಿ |
 ಅಂಜಿಗಮನೆವೆರಸಯ್ಯನ ಕಾಣ್ಬೊಡೆ ನಡೆದ || ೨೨ ||

ಪಡೆದ [ವ]ರ ಮೊಗಗಾಣ್ಣುದ [ಕೆ] |
 ತೊಡಗಿತಾತಗೆ ಕಡುಲಜ್ಜೆ |
 ಮಡದಿವೆರಸಿನಲಿ [ಸಿಗ್ಗಾಗಿ] ನಮಿಸಿದ || ೨೩ ||

ಬೆಳಗಾಯ್ತು ಬೆಳಗಿನೊಳು ।

ಗೆಲವಂದರೆ ಕಣ್ಣೆರೆದು ।

ಜಳಕವ ಮಾಡಿ ಸಿಂಗರಿಸಿದರುಚಿತಾರ್ಥದೊಳು

|| ೨೪ ||

* * * *

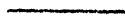
ಭರತೇಶನ ಶೋಭನವ ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ಸುಖವಕ್ಕು ।

ಸಿರಿಯಕ್ಕು ಪುಣ್ಯ ಘನವಕ್ಕು । ಜಯವಕ್ಕು ।

ಗುರುಹಂಸನಾರ್ಥನೊಲವಕ್ಕು

|| ೨೪ ||

ಕಲ್ಯಾಣದ ಶೋಭನ ಸಂಧಿ ಸಮಾಪ್ತ

ಅಂತ್ಯಮಂಗಲಕಲ್ಯಾಣ ಸಂಧಿ

ಹಿಂದಿಷ್ಟು ದೂರದಲಿ ಕೈಯೊಂದಾಗಿ ಬಹುದೆಂದು |
ನಂದಕಿಗೆ ವೇಳ್ವು ಭರತೇಶ | ತಾಮುಂದೆ |
ತಂದೆಯರ ಮನೆಗೆ ನಡೆದನು || ೧ ||

ಧವಲ ಶೋಭನಗಳ ಯುವತಿಯರು ಪಾಡುತಿರೆ |
ಭವನದೊಳು ಹೊಕ್ಕು ಜನಕಗೆ | ಕಾಣಿಕೆಯಿಕ್ಕಿ |
ಪವನಿಸಿ ಪಜ್ಜೆಗೆರಗದನು || ೨ ||

ಭಾಗ್ಯೋದಯವಾಗೆಂದು ಬೀಗಿ ಹರಿಸಿದನಯ್ಯ |
ಭೋಗಿ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ನಮಿಸಿದನು | ಸ್ಥಿರಸುವಿ- |
ಯಾಗೆಂದು ತೆಗೆದಪ್ಪಿ || ೩ ||

ಹರುಷದಿ ಕುಳರ ಕೊಡಿಸಿ ಭರತೇಶ ಕುಳತನು |
ಪರಮ ಸಂತೋಷವಾಗೆಂದರಿಗೆ | ಮಗನಿಷ್ಟು |
ಸಿರಬಾಗಿ ಲಜ್ಜೆಯೊಳಗಿದ್ದ || ೪ ||

ಶೋಭನ ಲಾಲಿಸುತ ಶೋಭಿಯ ನೋಡುತ ಮಗನ |
ವೈಭವವಾರ್ತೆ ನುಡಿಯುತ | ಪಡೆದವರು |
ಸೌಭಾಗ್ಯಗೋಷ್ಠಿಯೊಳರುತಿಹರು. || ೫ ||

ಅಯ್ಯನುಡುಗೊಲೆಯಿತ್ತಾರಯ್ಯದೆ ತಾಯಿಗಳು |
ಕೈಯಾರೆ ಕೊಟ್ಟುಂಡು ಮಗನಿರಲು | ಸೊಸೆ ಬಂದ- |
ಳೊಯ್ಯನೆ ಮಾವನರಮನೆಗೆ || ೬ ||

ನಾರಿ ಸಾರಿದ ಮುನ್ನ ಭೋರೆನೆ ಪಡೆದವರ್ಗಿರಗ |
ದಾರಿ ಮೆಟ್ಟಿದ ಭರತೇಶ | ಮಗನ ಗಂ- |
ಭೀರಕೆ ಹಗ್ಗಿ ನಗುತಿಹರು || ೭ ||

ಅಳುಕು ತೋಜಿಯೊಳೆಯ್ದಿ ಕುಲಕನ್ನೆ ಮಾವನಿಗೆ |
 ಸಲೆ ಕಾಣಿಕೆಯಿಕ್ಕ ನಮಿಸಿದಳು | ಸೌಭಾಗ್ಯ |
 ನೆಲಸಿ ಬಾಳೆಂದು ಹರಸಿದನು || ೮ ||

ನಂದಕೆ ಸೂಚಿಸೆ ಮುಂದಿದ್ದತ್ತೆ ಯುರಿಗೆರಗಿದಳು |
 ಅಂದಸ್ವಿ ನಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ | ಮನದರ್ತಿ- |
 ಸಂದು ಬಾಳೆಂದ ಹರಸಿದರು || ೯ ||

ಮುಂದೆ ಕುಳರ ಕೊಡಿಸೆ ನಿಂದು ತಲೆ ಕುಸಿದಾಕೆ |
 ಬಂಧವರ ಮಾವನಿದಿರಲ್ಲಿ | ಭಯ ತಮ್ಮ |
 ಹಿಂದಿರಿಸಿ ಕುಳತಳನುವಂದು || ೧೦ ||

ಲಾವಣ್ಯ ಗಂಭೀರ ಲಕ್ಷಣವನು |
 ಮಾವನು ಮಾವನರಸಿಯರು | ಮಿಗೆನೋಡಿ |
 ಭಾವದೊಳೆಹರು ಹಡೆದವರು || ೧೧ ||

ನೋಡಿತು ಪಿರಿದವರು ನೋಡವ್ಯಿಯೆಂಬರು |
 ನೋಡಲಪ್ಪುವರು ನಗುವರು | ಸೊಸೆಯನು ಮು- |
 ದ್ದಾಡಿಸುತ್ತೆಯರು ನಲಿದರು || ೧೨ ||

ತತ್ತಾ ಲಜ್ಜೆಯ ಕಂಡು ಹೊತ್ತರಿತು ಸಾಕೆಂದು |
 ಅತ್ತಿಮಾವಂದಿರುಡುಗೊರೆಯ | ಸೊಸೆಗಿತ್ತು |
 ಹೊತ್ತವೆಣ್ಣರಸಿ ಕಳುಹಿದಳು || ೧೩ ||

ಓಚೆಯಿಂದತ್ತೆ ಮಾವಾಜಿಯರಿಗೆರಗಿಸ |
 ಸೌಭಾಗ್ಯ ಗೋಪ್ತಿ ನೆರೆಮಾಡೆ | ಭರತೇಶ- |
 ಗೀ ಜಾಣೆ ತಕ್ಕಳೆನುತಿಹರು || ೧೪ ||

ಸುರದೇವಿಗೆ ದಿವ್ಯನೃಪಗೆ ವರಭಾನುರಾಜನಿಗೆ |
 ನೆರೆದ ನೆಂಟರಿಗೆ ವ್ಯಷಭೇಶ | ತನ್ನ ಮಂದಿಗೆ |
 ಔತಣವ * ಸಲಿಸಿದ ಮುದದಿಂದ || ೧೫ ||

* ಕವುತಳವ

ಪ್ರೇಮವಚನವ ನುಡಿಬೆಲ್ಲಿಗೆ ನೋಮದಂಗವನಿತ್ತು ।
ಸ್ವಾಮಿ ಬೀಳ್ಕೊಡಲು ಸತಿಯರು | ಸುರದೇವಿ- |
ಗಾಮೋದ ದೊ[ಳು] ಕಳುಹಿದರು.

|| ೧೬ ||

ದ್ವಿಜರಿಗಿಂದವನಿಗೆ ವ್ರಜದಾಸಗಳ ಕೊಟ್ಟು |
ಪ್ರಜೆ ಪರಿವಾರಕುಣಲಿಕ್ಕೆ | ವೃಷಭೇಶ |
ಸೃಜಿಸಿ ಮತ್ತಿತ್ತನುಚಿತವ.

|| ೧೭ ||

ಪಟ್ಟಣ ಸನ್ಮನವಾಯ್ತು ಭಟ್ಟರು ಕವಿ ಗಮಕಿಗಳು |
ನೆಟ್ಟನೆ ತಡೆದು ನಿಜಕೀರ್ತಿ | ತ್ರಿಜಗವ |
ಮುಟ್ಟತಾದೀಶಗೆಣೆಯುಂಟೆ ?

|| ೧೮ ||

ಅರದಿಂಗಳು ದಿವಿರಾಜ ಮೆರೆವಯೋಧ್ಯಾ ಪುರವಲ್ಲ |
ತುರುಗಿದುತ್ಸಾಹದೊಳಗಿದ್ದು | ತನ್ನೂರ್ಗ |
ನೆರೆ ಪಯ.ಣವಾದನೊಲವಿದ.

|| ೧೯ ||

ದೇವನಿಗೆ ದೇವನ ದೇವಿಯರಿಗುಚಿತವ |
ತೀವಿತಾಗಿತ್ತ ತನಗವರು | ಕೊಡೆ ತನ್ನ |
ದೇವಿಯು ತಾನಿಂತು ತೆರಳಿದರು.

|| ೨೦ ||

ಅಳಿಯಗುತ್ತಮ ವಸ್ತುಗಳ ಕೊಟ್ಟು ಮಗಳಿಗೆ |
ಬಳವಳಿಗೊಟ್ಟು ವೊಗನೋಡೆ | ಸಖಿಯಳ |
ಸಡೆದರ ಕಳುಹೆಯುಡುಗೊರೆಯ

|| ೨೧ ||

ಅಂದದಿ ಬಾಳೆಂದಪ್ಪಿ ನಂದಕಿಯನೊಡನೀಗ |
ಮುಂದವರು ನೋಡೆ ನಡೆವಾಗ | ಪಡೆದರಿಗು |
ಪಿಂದಣ ಮಗಳು ಗುಳುಗುಳನೆ

|| ೨೨ ||

ಪುತ್ರನ ಪಡೆವುದು ಲೇಸು ಪುತ್ರಿಯ ಪಡೆವುದು ಹೊಲ್ಲ |
ಧಾತ್ರಿಯೊಳೆಂದು ನೆನೆಯುತ್ತ | ಮುಂದವರು |
ಸೂತ್ರಿಸಿವಂತೆ ತೆರಳಿದರು.

|| ೨೩ ||

ಪುರದ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಊಳಿಗದವರಿಗೆ |
ಕರೆಕರೆದು ಕೊಟ್ಟ ದಿವಿರಾಜ | ಪುರದಣೆದು |
ಪುರೆಯಿಟ್ಟು (?) ಹೊಗಳತಖಿಳೂರ್ವಿ || ೨೪ ||

ತನ್ನ ಪ್ರಜೆ ಪರಿವಾರ ತನ್ನ ಬಾಂಧವರೆಲ್ಲ |
ತನ್ನೊಡನೆ ಬರಲು..... | ದಿವಿರಾಜ |
ತನ್ನೂರ ಹೊಕ್ಕ ಸುಖದಲ್ಲ || ೨೫ ||

ಆ ಮದುವೆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಪ್ರೇಮದಿ |
ಮತ್ತಿ ಮರುವರುಷ ನೆಗಲ್ಲರು | ಕಲ್ಯಾಣವ |
ನೇಮಿ [ಸಿ] ತನ್ನ ಹೊಗಳಿಯೆ. || ೨೬ ||

ಸಂಚಿತ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನ ಲತೆಯಂತೆಸೆವ |
ಪಂಚ ಕನ್ನಿಕೆಯರೊಡನಂತೆ | ಪುರುಸುತಗೆ |
ಪಂಚ ಕಲ್ಯಾಣ ತೊಡಗಿದರು. || ೨೭ ||

ಲತೆಯಂತೆಸೆವ ನಾದನದೇವಿ ಸುಮಕರಾಜಿ |
ಶ್ರೀದೇವಿ ಸೊಬಗಿನ ಮಕರಾಜಿ | ಮಿಗೆ ಚಂದ್ರಿ- |
ಕಾದೇವಿಯೆಂಬಳೈವರು || ೨೮ ||

ಅಂತವರೊಳು ತೋರ್ಪಾನಂತ ಸೇನಾದೇವಿ |
ಮುಂತೆ ಮರೀಚಿಯೆನಿವೊಬ್ಬ | ಪುತ್ರನ |
ಸಂತಸದಿ ಪಡೆದಳು ಸುಖದಲ್ಲ || ೨೯ ||

ನಗರಿ ಸಿಂಗರವಾಗಿ ಮಿಗೆ ಹೋಮ ಸಾಕ್ಷಿಯಲಿ |
ನಗೆಮೊಗದ ಹೆಂಗಳೈವರನು | ಭರತೇಶ |
ನಗುತ ಕೈಪಿಡಿದನೊಸಗೆಯಲ್ಲಿ. || ೩೦ ||

ಅಂದಿನ ಮದುವೆಯ ತೆರದಿ ಸಂದವು ಸಕಲುತ್ಸವ |
ಮಂದಿರವ ಹೊಕ್ಕು ಸುಖನಿದ್ದ | ನೆಂಜೆನು |
ಸಂದಿಸಿ ಕೊಸರುತಿರಲಿಕೆ || ೩೧ ||

ಪ್ರವರ ಮಂಗಲವಾಗೆ ವಿವಿಧ ಭಾಗ್ಯವನಿತ್ತು |
ಯುವರಾಜನೆಂದು ಮಗನಿಗೆ | ವೃಷಭೇಶ |
ನವ ಪಟ್ಟಗಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ.

|| ೩೨ ||

ಪಿತನು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುತನು ಮುಂದಳ ರಕ್ಷಿ |
ಕ್ಷಿತಿಯ ಪಾಲಿ[ಸು]ತ ಸುಖವಿರಲು | ಪುತ್ರರ ಗೂಡಿಯೂ- |
ರ್ಜಿತವಾಗುತ್ತಿರಲಿ ಸತಿಮುಂದೆ

|| ೩೩ ||

ತಿಂಗಳು ದಿನದಿನಕೆ ಸಂಗದ ಸೀ ನೆರೆವಂತೆ |
ಮಂಗಳ ವೆಗ್ಗೆಳಿಸಿತೂರಲ್ಲಿ | ಸಲಲಂತ್ಯ |
ಮಂಗಳದ ಪರಮ ಶೋಭನ

|| ೩೪ ||

ಭರತೇಶನ ಮಂಗಳವ ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ಸುಖವಕ್ಕು |
ಸಿರಿಯಕ್ಕು ಪುಣ್ಯಘನವಕ್ಕು | ಜಯವಕ್ಕು |
ಗುರು ಹಂಸನಾಥನೊಲವಕ್ಕು

|| ೩೫ ||

— ಅಂತ್ಯ ಮಂಗಲ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಾಪ್ತ —

ಶಬ್ದಕೋಶ

[ಸೂಚನೆ:— ವೊದಲನೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಂಧಿಯನ್ನೂ ಎರಡನೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪದ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.]

ಅ
ಅಯ್ಯ (೧-೧೩) ತಂದೆ
ಅರ್ಥಿ (೧-೫೪) ಪ್ರೀತಿ
ಅನುವರಿದು (೪-೧೦) ವೇಳೆ ತಿಳಿದು
ಅಂದಳ (೧-೨೬) ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ

ಆ
ಆದಿಬ್ರಹ್ಮ (೧-೭) ಋಷಭದೇವ,
ಆದಿತೀರ್ಥಂಕರ
ಆಯತ (೩-೧೩) ಯೋಗ್ಯ
ಆರಯ್ಯ (೩-೩) ವಿಚಾರಿಸು
ಆರೋಗಣಿ (೨-೫೧) ಊಟ

ಉ
ಉಲುವೆ (೨-೨೮) ಅಡಿಗೆಯ ಸಾ
ಮಗ್ಗಿ

ಒ-ಓ
ಒಗ್ಗಿನಲಿ (೨-೩೯) ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ
ಓರಂತೆ (೩-೩) ಚಿಂದ

ಕ
ಕಟ್ಟಾಣಿ (೧-೫೦) ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀ
ಕಳವೆ (೨-೫೨) ನೆಲ್ಲು, ಭತ್ತ
ಕಾತರ (೧-೪೦) ಆತುರ, ತಳಮಳ
ಕುಚ್ಚ (೨-೩೩) ಗೊಂಚಲು

ಕುರುಕುರು (೨-೮೭) ಸಾವಕಾಶ
ಕುಂಚ (೧-೨೨) ಗೊಂಚಲು
ಕೂರ್ತು (೨-೧೧೬) ಪ್ರೀತಿಸಿ
ಕೆಲ (೧-೩೩) ಸಮೀಪ, ಪಕ್ಕ
ಕೊಸರು (೪-೩೧) ವಿಸ್ತರಿಸು,
ವರ್ಣಿಸು.

ಕೊಂಡೆಯರು (೧-೨೭) ಚಾಡಿಕೋ
ರರು, ಕುತ್ತಿತರು
ಕಂಜಪ್ರಿಯ (೧-೫) ಸೂರ್ಯ
ಕಂಡಿಯಾ (೧-೨೨) ವೇಷ
ಗ

ಗಾಡಿ (೧-೩೫) ನೌಂದರ್ಯ, ಸೊ-
ಬಗು
ಗುಂಜಾಭರಣ (೧-೫) ಗುಲಗುಂಜಿ
ಯ ಸರ

ಗೌಳಿ (೨-೧೫)
ಚ
ಚವಿ (೩-೧೧) ಕಾಂತಿ, ಹೊಳಪು
ಚಂಬಕ (೨-೪೪) ಒಂದು ತರವ
ಡೋಲ್ಕು
ಚಿಂತಾಕು (೩-೧೯) ಒಂದು ಅಭರಣ
ಚಿಮ್ಮುರಿ (೧-೧೭) ಸೆಂಬಲೆ, ಹೊರ-
ಳಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದು

ಜೋದ್ಯ (೨-೧೨೫) ಸೋಚಿಗ,
 ಆಶ್ಚರ್ಯ
ಜ
 ಜಗಡಿ (೩-೧೦) ಕವಚ, ಬಾಣಶ್ಛೇ
 ರಿಸುವ ಕವಚ
ಠ
 ತಕ್ಕ (೩-೩) ಧ್ವಜ, ಎಲೆಯ ಆಕಾ
 ರದ ಬಾವುಟ
ತ
 ತದ್ಭವ ಸೋಕ್ಷಗಾಮಿ (೧-೨೯) ಅದೇ
 ಭವದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತನಾಗುವನ
 ತರಹರದಿ (೨-೨೫) ಸಾವಕಾಶ,
 ಸವಾಧಾನ
 ತಳತಂತ್ರ (೨-೨೯) ಸೇನೆ
 ತಳು (೨-೧೪) ಸಾವಧಾನಿಸು,
 ತಡಮಾಡು
 ತಾಳಿ (೨-೨೧) ಮಂಗಳಸೂತ್ರ
 ತೀರ್ಥೇಶ (೧-೨) ತೀರ್ಥಂಕರ,
 ಧರ್ಮಪ್ರವರ್ತಕ
 ತುರುಗು ೪-೧೯) ದಟ್ಟಣೆ,
 ತುಂಬು
 ತುಂಗ (೩-೧೧) ಶ್ರೇಷ್ಠ
 ತುಬ್ಬ (೨-೨೩) ಶೋಧನೆ
 ತೆತ್ತಿಸು (೨-೩೨) ಪೋಷಿಸು
ದ
 ದೀಪಜ (೧-೪೪) ದೇವತೆ

ನ
 ನಿಜ್ಜ (೧-೨) ನಿತ್ಯ
 ನಿರಂಜನ (೧-೫) ಪರಮಾತ್ಮ,
 ಪರಬ್ರಹ್ಮ
 ನಿಸ್ಸಂಸ (೨-೪೧) ಭೇರಿ, ಜೊಳ್ಳು
 ನಿಸ್ತಂಸು (೨-೨೫) ತೆರಳು
 ನಿರಾಜನ (೩-೩೩) ಆರತಿ
ಸ
 ಸನ್ನಂಗ (೨-೮೦) ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ, ಸಾವುಡ
 ಪರಬೊಮ್ಮ (೧-೧) ಪರಬ್ರಹ್ಮ
 ಪರಮಾನ್ನ (೨-೫೩) ಹಾಲು, ವಾ
 ಯಸ, ಕೀರು.
 ಪಂನು (೧-೩೦) ಓಡಿ
 ಪವಣಿಸು (೪-೨) ಜೋಡಿಸು,
 ಸೇರಿಸು
 ಪ್ರವರ (೪-೩೨) ಸಂತಾನ, ಶ್ರೇಷ್ಠ
 ಪಿಜ್ಜಗೆ (೨-೩೮)
 ಪಿನಾಕಿ (೩-೪೪) ಬಂದು ವಾಡ್ಯ
 ಪೀಲಿ (೧-೨೫) ನವಿಲುಗರಿ
 ಪುಷ್ಪಕೋದಂಡ (೩-೨೯) ಕಾಮು
 ಪುರ್ದಿಸು (೧-೧೨) ಸ್ಪರ್ಧಿಸು
ಬ
 ಬಳಸು (೨-೪೦) ಸುತ್ತು, ಸುತ್ತ
 ಗಟ್ಟು
 ಬಿಯಗ (೨-೧೨೧) ಬೀಗ, ನೆಂಬೆ
 ಬಿದ್ದಿಗರು (೨-೨೯) ಬೀಗರು,
 ನೆಂಬೆರು

ಬೀಗಿ (೧-೩೯) ಸಂತೋಷಸಟ್ಟು
 ಬುಧರು (೧-೭೪) ಜಾಣರು, ಸಂಡಿ
 ತರು
 ಬೆಲೆವೆಂಗಳು (೧-೩೧) ವೇಶ್ಯೆಯರು
 ಬೊಂಬುಲಿ (೨-೪೪) ಒಂದು ಬಗೆ
 ಯ ತಮಟೆ
 ಬೋನಗುಡುಕಿ (೨-೧೨೨) ಅನ್ನದ
 ಸಾತ್ರೆ
 ಬಂಡಣಾಟ (೧-೨೭) ಕಾಳಗದ ಆಟ

ವು

ಮಾಡ (೧-೩೦) ಉಪ್ಪರಿಗೆ
 ಮಾತಂಡ (೧-೨೨) ಸೂರ್ಯ
 ಮಿಸುನಿ (೧-೨೦) ಚಿನ್ನ

ರ

ರತ್ನತ್ರಯ (೧-೩) ಸಮ್ಯಕ್ ದರ್ಶನ
 ಜ್ಞಾನ, ಚಾರಿತ್ರ
 ರಾಗಿಸಿದ (೨-೧೦೦) ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿದ,
 ರಾಜಾನ್ನ (೨-೫೨) ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅನ್ನ
 ರುಜು (೩-೨೧) ಸತ್ಯ

ವ

ವಂಚ (೩-೨೬) ಸ್ವಲ್ಪ, ಒಂದಿಷ್ಟು
 ವ್ರಜ (೪-೧೭) ಗೋಕುಲ,
 ಸಮೂಹ, ಗುಂಪು
 ವಾಚಾಮಗಮ್ಯ (೩-೫) ವಾಗ್ವಿ
 ನಿಬುಕದ
 ವಾಯಸ (೨-೪) ಕಾಗೆ
 ವಿರತ (೧-೩೨) ತ್ಯಜಿಸಿದವ

ಶ

ಶಕ್ರ (೧-೬) ಇಂದ್ರ
 ಶಮಿ (೨-೮) ಶಾಂತಿ, ಬನ್ನೀನುರ

ಸ

ಸಂಚಿತ (೪-೨೭) ಕೂಡಿದ
 ಸತ್ತಿಗೆ (೨-೩೮) ಶ್ವೇತಭತ್ತ,
 ಬಿಳಿಯಕೊಡೆ
 ಸದರ (೨-೭) ಸಲಿಗೆ
 ಸವನಿಸು (೨-೯೨) ಅಣಿಮಾಡು.

ಸಿದ್ಧ ಮಾಡು

ಸನ್ನಿಭ (೧-೮) ಸಮಾನ, ಹೋ
 ಲುವೆ
 ಸಾಬ (೨-೫೫) ?

ಶಿವಾಗಾಮಿ (೧-೮) ಸುಖಕೊಡು
 ವಂಥ ಆಗಮಗಳ
 ನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದವ,
 ತೀರ್ಥಂಕರ

ಹ

ಹದುಳ (೩-೫) ಕ್ಷೇಮ, ಶಾಂತ,
 ಶುಭ
 ಹರೆಗೆ (೩-೧೪) ಹರಡು
 ಹಡಪ (೧-೨೨) ತಾಂಬೂಲದ
 ಚೀಲ, ಚಂಚ
 ಹೊರವಾರು (೧-೧೯) ನಿತಂಬಭಾಗ
 ಹೊರೆಸಾರಿ (೧-೬೩) ವಿಪ್ರರಿಸಿ
 ಹೊಳಲೆ (೨-೭೯) ಪಟ್ಟಣ

ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು

ನನ್ನ ಹಾಡು

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಿ. ಯಲ್ಲಟ್ಟಿ ಅವರ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕವನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ

“ ಗೀತಾಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ಕವಿಸಾವಾಟ್ ರವೀಂದ್ರನಾಥರು
ಡಿದ ಗೀತಗಳ ಮಹಾಸಂಪದದಲ್ಲಿ ಏಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಂಥವುಗಳು ಇವು ”

— ಮಧುರಚೆನ್ನ

“ ಶ್ರೀ ಯಲ್ಲಟ್ಟಿಯವರ ನೈಜಕವಿತ್ವ ಇಲ್ಲಿ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ.
ಇದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವೋಕ್ತಿಯ ಸಹಜತೆ, ನೇರತೆಗಳಿವೆ. ”

— ಪ್ರೊ. ವಿ. ಕೃ ಗೋಕಾಕ

ಮಾಯಾಮಂದಿರ

ಭುಜೇಂದ್ರ ಮಹಿಷವಾಡಿ ಇವರ ಉತ್ತಮ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ

“ ಈ ಸಂಗ್ರಹವು ಭುಜೇಂದ್ರರ ಲೌಕಿಕ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.
ಜೇಂದ್ರರ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿ ಸಹಜವಾದುದು, ಅಜೇಯವಾದುದು. ”

ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ

ವಿಜಯಶ್ರೀ

ಶ್ರೀ ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯರ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಂಗ್ರಾಮ, ಬಡತನದ ಬಾಳುವೆಗಳನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮ
ಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಾಂತಿಸೇನಾಸದನ, ಸೇಡಬಾಳ